Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

2-йил чиқиши
11 ДЕКАБРЬ 1967 й
ДУШАНБА
№ 287 (442)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Бугун СОҲИБКОРЛАР ҚУРУЛТОЙИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида республика сабзавоткорлари, боғдорлари ва соҳибкорларининг қурултойи бўлди. Унда Ўзбекистондаги энг илғор соҳибкор ва сабзавоткорлар қатнашдилар.

Қурултойда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Г. А. Габриельянц «1968 ва беш йилликнинг сўнгги йилларида сабзавот, картошка, полиз, мева ва узум етиштириш тадбирлари тўғрисида» доклад қилди. Шундан кейин қурултой қатнашчилари ўз илғор тажрибалари ҳақида ўртоқлашиш учун сўзга чиқдилар.

Экскаваторчи В.Степанов Тула — Челябинск қурилиш-монтаж отрядининг пешқадам механизаторларидан биридир. У шу кеча-кундузда янги канализация системаси қурилишида ишлаб, смена ва ойлик топшириқларини бир ярим бараварга етказиб адо этмоқда.

СУРАТДА: В. Степанов.

М. Нуриддинов фотоси.

Шаҳарликлар дастурхонига

Бу йил шаҳримиз яқинидаги Калинин районининг деҳқонлари яхши меҳнат қилишди. Улар ўтган йилдагига қараганда анча кўп сабзавот, мева, узум, картошка ва полиз маҳсулотлари етиштирдилар. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга асосан ҳосилдорликни ошириш ҳисобига эришилди. Ўтган йилдагига қараганда район бўйича сабзавот ҳосилдорлиги 43 центнерга, картошка ҳосилдорлиги 44 центнерга етказилди. К. Маркс номидаги колхознинг Т. Толипов бошлиқ бригадаси айниқса юксак ҳосилдорликка эришди. Бу бригада 20 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 340 центнердан сабзавот йиғиб олди. «Ўзбекистон 40 йиллиги» номли колхоздан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Маҳмудов бригадаси 22 гектар ернинг ҳар гектаридан 249 центнер картошка етиштирди. «Ленин йўли» колхозидаги Т. Умаров бригадаси эса ҳар гектар майдондан 135 центнердан узум узди.

Район деҳқонлари қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва сотиш юзасидан ўз зимmaларига олган оширилган мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Тошкент ва мамлакатимиздаги бошқа саноат шаҳарлари аҳолисига 83 минг тонна сабзавот етказиб берилди. Бу пландагига нисбатан деярлик 18 минг тонна кўп демакдир. Шаҳар аҳолисига топшириқдан ташқари кўплаб картошка, мева, узум, қовун-тарвуз, қулупнай етиштириб берилди.

Район хўжаликлари йил охирига қадар шаҳарликлар дастурхонига яна кўплаб қишлоқ хўжалик маҳсулотлари туҳфа қиладилар.

5.000.000 ТОННА КЎП

Шаҳримиздаги областлараро 1-автобазанинг азамат шофёрлари беш йилликнинг иккинчи йилини муваффақиятли якунламоқдалар. 11 ой ичида 38 миллион 690 минг тонна юк турли манзилларга етказиб берилди. Бу ўтган йилга нисбатан 5 миллион тонна кўпдир.

— Бизнинг бундай илгарилаб боришимизда шофёрларнинг киритаётган рационализаторлик таклифлари катта роль ўйнади. — дейди мухбиримиз билан суҳбатда ишлаб чиқариш бўлимининг бошлиғи В. Г. Каюдик. 11 ой ичида 200 га яқин рационализаторлик таклифлари жорий этилиб, шундан 107 таси амалда татбиқ этилмоқда. Бу базамизга 121 минг 900 сўм соф фойда келтирди.

Шунингдек, базада тежамкорлик ишларига ҳам катта аҳамият берилмоқда. Йил бошидан бери 1700 дона автошина ва 8 минг сўмга яқин бошқа хил эҳтиёт қисмлар тежаб қолинди.

Юкларни корхоналарга ўз вақтида етказиб беришда шоферлардан Моҳир Эргашев, Наримон Абдувалиев ва Ғулом Аҳмедов ўртоқлар кунига тўрт-беш марта йўл босиб кўпчиликка намуна бўлмоқдалар.

АСОСИЙ РЕЗЕРВ — МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИ

«Узтрансспецстрой» тресли коллективи беш йилликни муддатидан илгари бажариш учун бошланган курашга салмоқли ҳисса қўшди. Коллектив йиллик планни муддатидан 18 кун илгари бажарди. Утган йилдагига қараганда ишлар ҳажми 8,2 процент кўпайди ва бу ўсишга меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилди. Ҳозирги вақтда бинокорлар янада такомиллашган техникага эга бўлиб, уларнинг маҳорати янада ўсган.

Йил бошидан бери 307 километр водопровод ва 143 километр канализация тармоқлари ўтказилди, 25 километр масофада темир йўл ва 1,9 миллион квадрат метр асфальтланган йўл фойдаланишга топширилди, 263 та қудуқ пармаланди. Меҳнатнинг аниқ ташкил этилганлиги кўплаб маблағларни тежаб қолиш имконини берди. Бир ярим миллион сўмдан зиёд, жумладан планга қўшимча 230 минг сўм фойда олинди.

Йил охиригача яна 1.300 минг сўмлик қўшимча ишларни бажариш тўғрисида янги мажбурият олинди.

(ЎзТАГ).

«Таштекстильмаш» заводининг йиғувчи-слесари Уринбой Алимов беш йиллик планини муддатидан илгари бажариш учун меҳнат вахтасида туриб фидокорона ишламоқда.

СУРАТДА: Уринбой Алимов.

В. Сироткин ва И. Глауберзон фотоси.

ЧЭТ ЭЛЛАРДА

янгиликлар • воқеалар • фактлар

Виставкаларда

ПРАГА. Брнода «Менинг Россиям» виставкаси очилди. Бу виставкада 300 га яқин сурат, графика ва ҳайкалтарошлик ишлари намойиш қилинмоқда.

Экспозиция томошабинларни Улуғ Октябрь социалистик революциясидан буён ҳозирги кунгача РСФСР тасвирий санъатининг ривожланиши билан таништиради.

* * *

БЕЛГРАД. Новосибирсклик рассом Николай Грицюкнинг Белградда очилган акварелларй виставкаси «Менинг Москвам» деб аталади. 36 акварель Совет пойтахтининг ҳаётини тасвирлайди.

Болгария газламалари

СОФИЯ. Болгария йилига 400 миллион метр газлама ишлаб чиқармоқда. Уларнинг анча қисми жаҳоннинг 50 мамлакатига экспорт қилинмоқда ва бу газламалар ғоят манзур бўлмоқда. Мамлакатнинг тўқимачилик саноати 1970 йилгача учдан бир қисм ривож топади. Софияда корхона директорлари ва мутахассисларнинг кенгаши бўлиб ўтди. Бу кенгашда газламаларни ташқи бозорда кўпроқ сотиш учун уларнинг сифатини яхшилаш ҳақида қарор қабул қилинди.

Ҳуқуқларини ҳимоя қилмоқдалар

Чили

САНТЬЯГО. Чилида Американинг «Андес коппермайнинг» компаниясига қарашли мис конлари ишчи ва хизматчиларининг забастовкаси тамом бўлди. Working...

Венесуэла

КАРАКАС. Венесуэла савдо флоти денгизчилари федерацияси ишдан бўшатилган ўз ўртоқларини қўллаб-қувватлаган Венесуэла денгизчилари забастовкасини ҳукумат қонунга хилоф деб эълон қилганлигига қарши қатъий норозилик билдирмоқда.

Федерация қарийб бир ой илгари бошланган забастовка Американинг «Креол петролеум корпорейшн» компанияси ишдан бўшатилган барча денгизчиларни ишга қайтиб олганига қадар давом эттирилади, деди.

Уругвай

МОНТЕВИДЕО. Бу ерда Уругвайнинг энг катта шифохонаси — клиника касалхонаси ходимларининг забастовкаси давом этмоқда. Халқ маорифи эҳтиёжлари учун ажратилган пул миқдорини кўпайтиришни талаб этиб, бир ҳафтадан кўпроқ вақтдан буён иш ташлаган бошланғич ва ўрта мактабларнинг ходимлари университетнинг профессор-ўқитувчилари ва студентлари билан бирдамлик юзасидан забастовка эълон қилинди.

(ТАСС).

Бугун

Височовольтний кўчасида қурилган янги уйлардан бири ниҳоятда гавжум бўлиб кетди. Куни-кеча бинога оилалар кўчиб келишган эди.

Бугун эса бино биринчи қаватида сабзавот магазинининг эшиклари очилди. Бу массивда яшовчиларнинг узоғи яқин бўлди. 14 савдо ходими сабзавот, мева, турли консерва маҳсулотлари билан савдо қилмоқда. Бир кунлик тушим минг сўмга етиб бормоқда. Яна икки-уч кундан кейин унинг қошида «Гастроном» бўлими ҳам очилади.

Шунингдек, Чилонзордаги Гагарин кўчасида ҳам сабзавот-мева магазини ишга туширилди. Яқин орада «В-23» кварталда яна бир шундай магазин аҳоли хизматида бўлади.

Бугун

Тошкентдаги «2-строймеханизация» трестининг аҳли меҳнат ютуқлари билан қувонмоқда. Трест механизаторлари келгуси йил ҳисобига меҳнат қила бошладилар.

Йиллик топшириқлар муддатидан олдин бажарилди. 4 миллион 600 минг сўмлик ўрнига 4 миллион 933 минг сўмлик тупроқ қазиш ишлари амалга оширилди.

Механизаторлар йил охиригача яна 375 минг сўмлик ишларни бажаришга киришдилар.

Муддатидан илгари

Тошкентдаги «Юлдуз» тикувчилик фирмасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари беш йилликнинг иккинчи йилини 25 декабргача бажаришга қарор қилган эдилар.

Кўпгина қўли гул чеварлар йиллик планни муддатидан илгари бугун бажардилар.

Гулсара Муртазоева, Мавлуда Эшмуҳамедова, Осиё Ўзбекова, Маъсуда Алимова ўртоқлар ҳозир 1968 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришяпти.

ТАШАББУС ВА САМАРА

Н. ҒАНИХЎЖАЕВ,

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети саноат ва транспорт бўлимининг мудири.

Фронтда бир жангчининг ҳужумини бутун қисм қўллаб қувватлаганда, янги марралар, янги ғалабалар қўлга киритилади. Меҳнат фронтида ҳам шундай. Алоҳида кишиларнинг ёки бирор коллективнинг ватанпарварлик ташаббуси билан чиқиши умумхалқ, умумдавлат манфаатлари учун жуда қимматли натижалар бериши кўп йиллик тажрибалардан ҳаммага маълум. Бундай янгилик ва ташаббус партия ташкилотлари томонидан кенг қўллаб-қувватланиши, оммалаштирилиши бошқа коллективларнинг ҳам ғайратига қанот беради.

Шаҳримиз ишлаб чиқариш ва қурилиш коллективлари Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига бошлаган мусобақа якунлари бу фикрнинг ёрқин мисолидир. Пойтахтимиз саноатчилари юбилей йили 10 ойлик топшириғини муддатидан илгари адо этиб планга қўшимча ўттиз миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар.

Қўлга киритилган бу ютуқларда новаторларнинг, илғор ишчиларнинг ҳиссаси салмоқлидир. Ишчиларнинг янги-янги ташаббуслари, ишлаб чиқаришга янгиликларни кенг жорий этишлари, меҳнатни илмий асосда ташкил этишлари, фойдаланилмаётган резервларни ишга солишлари туфайли бу ютуқларга эришилди.

Зиммадаги вазифаларни муваффақиятли адо этишда коммунистлар бу гал ҳам авангардлик ролини ўйнадилар. Октябрь революцияси номидаги тепловоз-вагон ремонти заводининг слесари коммунист Михаил Сергеев ажойиб ташаббус — юбилейга шахсий меҳнат совғалари тайёрлаш ташаббуси билан чиқди. Унинг бу ватанпарварлик чақириғига пойтахт саноат корхоналарининг кўплаб ишчи-хизматчилари қўшилдилар.

«Таштекстильмаш» заводи коллективи эса «Октябрь 50 йиллиги» номини олиш учун кураш бошлади. Бу ташаббус ҳам кенг қулоч ёйди.

Юбилей йилида шаҳримиз саноат корхоналарида беш йилликнинг икки йили топшириғини муддатидан олдин бажариш юзасидан костромалик тўқувчи Валентина Плетневанинг ташаббуси кенг қанот ёзганини ҳам айтиб ўтиш керак. Биргина «Юлдуз» тикув фирмасининг 2 мингдан ортиқ ишчилари бу ташаббусга қўшилиб, 2 йиллик топшириқни юбилей байрами арафасида бажардилар. Шу икки минг илғор ишчининг ичида 1968 йил ҳисобига меҳнат қилганлар кўплаб топилади. Жумладан, 3-тикув цехининг тикувчи-мотористкаси Муқаддам Каримова зиммадаги топшириғини 129 процентга етказиб, маҳсулотнинг 97,6 процентини аъло сифатга топширмоқда. Меҳнатда пешқадам бу аёл шу кунларда 1968 йилнинг сентябрь ойи ҳисобига маҳсулот тайёрламоқда. 4-цехнинг тикувчи-мотористкаси Валентина Борисова ҳақида ҳам шундай илиқ гапларни айтиш мумкин. В. Борисова беш йилликнинг учинчи йили топшириғини муддатидан олдин бажариш иштиёқида меҳнат қилаётир.

• Беш йиллик — муддатидан илгари

Юбилей йилида амалга ошираётган ишларимиз ҳақиқатан ҳам қувонарлидир.

Ишчиларнинг меҳнатда кўрсатган бу фидокорликлари партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланди. Шаҳримиздаги бир қатор саноат корхоналарининг КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг Эсдалик байроқлари билан мукофотланганлиги фикримизнинг ёрқин далилидир. Бундан ташқари бир неча заводлар, фабрикалар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Республика Олий Совети Президиуми, Министрлар Совети ва касаба союзлари республика Советининг Эсдалик байроқлари билан тақдирланди. Бу юксак мукофотлар коллективларнинг ишчи-хизматчи, инженер-техник ходимларини янги-янги меҳнат зафарларига чорлаяти.

Совет ҳокимиятининг 50 йиллигини меҳнатда катта ютуқлар билан кутиб олган илғор саноат корхоналари байрамдан сўнг яна бир ажойиб ташаббус бошладиларки, бу ташаббус омманинг юксак мақсадлари сари интилаётганини кўрсатиб турибди.

Бугунги кунда пойтахт ишчилари беш йиллик топшириғини муддатидан олдин 1970 йилнинг 7 ноябригача бажариб, беш йиллик охиригача планга қўшимча 150 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мақсадида социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтариб меҳнат қилаётирлар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланган тошкентликлар ташаббуси шу кунларда кенг қулоч ёймоқда. Олижаноб ташаббусга қўшилган корхоналар техникадан унумли фойдаланиш, ишлаб чиқариш маданиятини ошириш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш ва меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатига ҳам етарли даражада эътибор бериш лозимлигини дилга тугиб қўйдилар ва беш йиллик ичида амалга ошириладиган ишлар тўғрисида партия ва хўжалик актив йиғилишларида қалб сўзларини айтдилар. Кўтаринки руҳда ўтган бу йиғилишларда ишчи-хизматчилар зиммаларига оширилган мажбуриятлар олганликларини изҳор қилдилар.

Беш йиллик топшириқни муддатидан олдин адо этиш юзасидан зиммаларига мажбуриятлар олган пойтахт Фрунзе районининг меҳнаткашларининг аҳдлари юксак. Беш йилликда 20 миллион сўмлик қўшимча саноат маҳсулоти, шу жумладан 8 миллион сўмлик газлама, 2,5 миллион сўмлик пойафзал ишлаб чиқаришга, маҳсулот таннархини пландан ташқари камайтириш эвазига 1,5 миллион сўмни тежаб қолишга эришиш бу район меҳнаткашларининг аҳду паймонидир.

Ленин райони саноатчилари: «Беш йилликни 1970 йил 7 ноябргача бажарамиз» ва «Техникадан имкони борича кўпроқ фойдаланамиз!» деган шиорни ўз олдиларига қўйганлар. Ана шу шиор остида меҳнат қилаётган «Учқун» фирмаси, Қоғоз комбинати, Ленин орденли электрон техника заводи, «Қизил тонг» фирмаси ва бошқа қатор саноат корхоналарининг коллективлари шу кунларда социалистик мусобақани қизитаётирлар.

Пойтахтнинг бошқа район саноатчилари ҳам ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар олишган.

Яхши гапнинг қаноти бор, деганларидек беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этиш юзасидан бошланган ватанпарварлик ташаббуси шубҳасиз яхши самаралар беради. Эндиликда ҳар бир корхона, қурилиш ташкилотларининг партия комитетлари, коммунистлари олдида муҳим вазифалар турибди. У ҳам бўлса москвалик ва ленинградликларнинг ташаббусларини кенг қулоч ёйдириш, ишчиларни янги-янги ишларга руҳлантиришдир. Токи ҳар бир ишчи-хизматчи ўз меҳнати замирида коллектив эришадиган ютуқлар ёташагини чуқур, дилдан ҳис қилсин ва меҳнат фронтида онглилик, жонбозлик кўрсатсин. Ана ўшандагина биз партия ва ҳукуматимиз томонидан шонли ишчилар синфи олдига қўйилаётган улуғвор вазифаларни шараф билан бажарган бўламиз.

ҲАМШАҲАРИМИЗ — ҚЎҚОННИНГ ФАХРИЙ ГРАЖДАНИ

Қўқон шаҳар ижроия комитетининг қарорига мувофиқ Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Т. Н. Қориниёзовга Қўқон шаҳрининг Фахрий граждани унвони берилди.

Т. Н. Қориниёзий Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида Қўқонда халқ маорифи ташкилотчиларидан бири бўлди. У шу ерда биринчи совет мактабини барпо этди ва унга бошчилик қилди. У тарбиялаб етиштирган кишилар орасида академиклар, ёзувчилар, педагоглар давлат арбоблари бор.

Т. Н. Қориниёзий билан бўлиб ўтган тантанали учрашувда шаҳардаги кенг жамоатчилик вакиллари уни шу фахрий унвон билан муборакбод қилдилар.

(ЎзТАГ).

«ТАНОВАР» БАЛЕТИ

Нурхоннинг номи, шижоати шоирларимиз ва бастакорларимизни, драматурглар ва артистларимизни ҳамиша илҳомлантириб келмоқда. Эски урф-одатларга қарамай, саҳна оламига қадам қўйганлиги учун қурбон бўлган биринчи ўзбек аёл артисти мана шу Нурхон тўғрисида композитор Алексей Козловский «Тановар» балетини яратди. Театр саҳналарида 30 йилдан бери ўйналиб келинаётган ва драматург Комил Яшин қаламига мансуб бўлган «Нурхон» драмаси балетга адабий асос қилиб олинди.

Қадимий, ҳазин «Тановар» қўшиғининг музикасидан олиниб, балетга «Тановар» деб ном берилди. Балет қаҳрамонининг образини ифодаловчи бу музиканинг куйи асарнинг бошидан охиригача турли вариантларда давом этади.

«Тановар» балети Алишер Навоий номидаги катта Академик театр саҳнасида кўрсатилади.

(ЎзТАГ).

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

(ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР)

Тожикистон ССР. Ленинобод шойи комбинати кўплаб янги хил газламалар ишлаб чиқармоқда.

СУРАТДА: маҳсулот янги турларини кўздан кечириш.

Д. Симченко фотоси. (ТАСС).

СМОЛЕНСК. Сафоновадаги пластмасса буюмлар заводида «Лотос» деб ном берилган ихчам кир ювиш машинасининг тажриба нусхалари ясалди. Корпуси пластмассадан ишланган кичик машинани столга ёки стулга қўйиш мумкин. Машина бор йўғи 4,5 килограмм оғирликда бўлса-да, унга бир килограмм қуруқ кир солиб ювиш мумкин.

ОЛМАОТА. Қозоғистондаги Боровоқ кўлида биринчи балиқчилик хўжалиги барпо қилинди. Инкубация аппаратларига қирқ миллион балиқ уруғи қўйилди.

КРАСНОУРАЛЬСК (Свердлов области). Давлат рангли металлар илмий тадқиқот институтининг тажриба-экспериментал базаси қурила бошланди. Олимлар бу ерда рангли металлургия заводларининг атмосферага чиқарадиган газ ва чангларидан ҳавони тозалаш масалалари устида иш олиб борадилар.

НАЛЬЧИК. «Севкавэлектроприбор» Асбобсозлик бирлашмасининг конвейеридан СНБ-200 кучланишли ярим миллионинчи рўзғор стабилизатори чиқди. Бу стабилизатор аввал ишланганларига нисбатан кўпга чидайди ва пухта ишлайди, қувватли ва вазни енгилроқдир.

ПЕТРОПАВЛОВСК-КАМЧАТСКИЙ. Камчаткада қурилишга қарор қилинган шаҳарни бунёд этишда вулқон отилиш маҳсулотлари — кул ва шлакдан кенг фойдаланилади. Ленинградлик мутахассислар ишлаб чиққан Усть-Камчатск шаҳрининг лойиҳасини Камчатка область Советининг ижроия комитети маъқуллади.

СТЕРЛИТАМОК. Сода-цемент комбинатида хлорли барий ишлаб чиқарадиган комплекс қурила бошланди. Бўёқлар, химиявий моддалар, пластмассалар, резина — техника буюмлари, сабзавот экинларининг зараркунандаларига қарши дорилар ишлаб чиқариш учун хлорли барий даркор. Янги комплекс йилига неча ўн минглаб тонна хлорли барий ишлаб чиқариш қувватига эга бўлади.

ЧИТА. Ўн икки автомобилдан иборат карвон Могоча шаҳридан узоқ муз йўлига чиқди. Шофёрлар Удокан мис конини ўрганаётган шимолий экспедиция геологларига ёнилғи, машина-ускуна, озиқ-овқат етказиб бериш учун қишда юриладиган 700 километр масофани босиб ўтишлари керак.

ДУШАНБА. Шарқий Помирда жойлашган Қизилработ овулининг 70 боласи мамлакатимизда энг баланд ерда жойлашган янги мактаб-интернатга эга бўлишди. Атроф тоғ-тошдан иборат бўлиб, уларнинг баландлиги денгиз юзидан 4 минг метрдан зиёд, аммо кенг ёруғ синфхоналар ва ётоқхоналарда эса, иссиқ ва файзлидир.

Бу — тоғлиқ Тожикистондаги ўттиз биринчи интернат бўлиб, улардаги 12 мингдан ортиқ мактаб ўқувчилари давлатнинг тўла таъминотидан фойдаланмоқда.

ЯРИМ АСР ФОТОСУРАТЛАРДА

Тошкентликлар ва Ўзбекистон меҳмонларидан бир неча ўн минг киши Халқ хўжалиги ютуқлари республика виставкаси ҳузурида ташкил қилинган «Октябрнинг 50 йиллиги» юбилей фотовиставкасини бориб кўрдилар.

Суратларнинг тематикаси хилма-хил бўлиб, уларда Тошкентдаги тиклаш ишларининг кенг кўлами, Ўзбекистоннинг ажойиб табиати, янги ерларни ўзлаштириш учун олиб борилган кураш, даштда каналлар ўтказиш ва бошқа шу кабилар тасвирланган. Лекин ишлаб чиқариш илғорлари ва олимлар, маданият ва санъат арбоблари, хуллас, Улуғ Октябрь ярим аср муқаддам очиб берган йўлдан дадил олға бораётган кишилар суратларнинг асосий қаҳрамонларидир.

Жюри фото усталарининг конкурсини якунлади. Биринчи мукофотни бермасликка қарор қилинди. Ўзбекистон Телеграф агентлигининг мухбири Николай Ключнев «Ҳаётга бўлган ирода» мавзуидаги суратлар туркуми учун иккинчи мукофот олди. Учинчи мукофот бир қанча фотоэтюдлари учун «Новости» матбуот агентлигининг мухбири Алексей Варфоломеевга берилди.

Бир қанча суратлар рағбатлантириш мукофотига сазовор бўлди.

(ЎзТАГ).

ҲОТАМТОЙЛАР

- Давлат мулки—муқаддас
- Фондлардан оқилона фойдаланиш керак
- Бели оғримаганнинг нон ейиши

Саҳийлик, ҳотамтойлик кўп яхши нарса! Бир кишининг иккинчи бир инсонга кўрсатадиган олиҳиммати, саҳийлиги умрбод эсда қолади. Чунки, бу ҳиммат — соф юракдан.

Самимий кўрсатилган ҳурмат ва эҳтиромнинг садағаси кетсанг арзийди. Лекин, ҳали орамизда шундайлар ҳам борки, улар «ҳотамтойликларини» ўз киссалари ҳисобига эмас, балки давлат маблағлари эвазига кўрсатадилар. Буни биргина Октябрь райони территориясидаги баъзи корхона, қурилиш ва бошқа ташкилотлар фаолиятида кўриш мумкин.

Давлат маблағларини тежаб-тергаб сарфлаш, маъмурий-бошқарув штатларининг ошиб кетишига йўл қўймаслик, умуман штат-смена интизомининг бузилмаслиги юзасидан юқори ташкилотлардан берилган кўрсатма ва қарорларнинг бузилиш ҳолларини Октябрь район молия бўлими ходимлари аниқлаб, 41 ташкилотда қонундан ташқари ва оширилган тарзда давлатнинг 42300 сўм маблағи кўп планлаштирилганлигини кўрсатдилар.

Текширишда шу нарса маълум бўлдики, баъзи бир ташкилотларнинг раҳбарлари ўзларига берилган ҳуқуқ ва ваколатлардан фойдаланиб, ўзбошимчалик билан штатдаги одамлар сонини кўпайтириш, уларга оширилган маошлар белгилашдан қайтмаганлар. Натижада, баъзи шахсларнинг ана шундай «олий ҳимматликлари» давлатга маълум даражада зарар келтирган. Келинг, фактларга мурожаат қилайлик:

6-қурилиш трестининг бошқарувчиси Гавриченко, бош бухгалтер Токмаков ўртоқлар Архангельск областидан келган юристга подъёмний пули тўлаганлар. Тошкентдек шаҳри азимда нима кўп прокуратура ходимлари кўп. Хўп, шундай экан, бу ерга Архангельск областидан юрист таклиф қилишнинг нима кераги бор, бекорга давлат пулини сарфлашнинг не ҳожати бор эди, деган савол туғилиши табиий. Шу масала юзасидан «Главташкентстрой» халқ контроли комитети аъзолари текшириш ўтказишди. Давлат ҳисобига ҳотамтойлик қилган Гавриченкога ҳайфсан берилди, бош бухгалтер Токмаковдан 190 сўм ундириб олишга қарор қилинди.

Давлат маблағини бекорга, қонунсиз сарфлашда 159-трест (собиқ бошқарувчи Кириенко, план бўлимининг бошлиғи Жихарева)да рекорд қўйилган. Трестда 1 сентябрдан бошлаб технологик комплектация бошқармаси тузилганлиги муносабати билан қурилиш бошқармалари ҳузуридаги таъминот бўлимлари дарҳол тугатилиши керак эди. Лекин бу иш резинкадек чўзилди. Таъминот бўлимлари фақат 1 ноябрдан бошлаб тугатилди. Хўш, нима бўпти? — дерсиз. Ҳамма гап шунда-да. Шу ўтган икки ой ичида 3576 сўм давлат маблағи бекорга сарфланганига доғ қоласан киши!

Толь заводининг директори ўртоқ Хўжаев ҳам ўз ходимларига катта «ғамхўрлик» қилиб келди. У завод кассири маошини оширишнинг йўл-йўриқларини узоқ излади ва ниҳоят бу жумбоқнинг йўлини топди: у кассирни экономист лавозимига ўтказиб қўйди-да, унга ортиқча ҳақ тўлаш ҳақида фармойиш берди.

3-босмахона раҳбарлари ўртоқ Хўжаевни анча орқада қолдириб кетишди. Гап шундаки, босмахонанинг ҳарф териш цехи аслида 3-группага қарашли. Босмахона директори Обидов, бош бухгалтер Бурнаева ўртоқлар цехни иккинчи группа деб ҳисоблаб, ишчиларга ортиқча маош тўлайверишди. Телефончи ҳам қуруқ қолмасин, деган ўйда улар уни техник лавозимига ўтган деб, ортиқча ҳақ тўлашган. Улар бош бухгалтер инженер-техник ходимларга қарашли эмаслигини билишмасмикин? Билишади. Лекин, шунга қарамай бош бухгалтерга ҳар ойда 30 сўмдан ортиқча ҳақ тўланган. Бели оғримаганнинг нон ейишини қара, деб шуни айтсалар керак-да-а?

Юқоридаги ташкилотларнинг раҳбарлари кўпроқ ҳақ тўлашга асосий эътиборни қаратган бўлсалар, баъзи ташкилотларнинг ходимлари ўзлари ишлайдиган корхоналарини безаш, ортиқча харажатлар эвазига давлат маблағини сарфлашга киришганлар. Бунга мисол қилиб, шаҳарни ободонлаштириш бўйича ишлаб чиқариш комбинати (комбинатнинг собиқ бошлиғи Г. Раҳимов, старший бухгалтери П. Тамбовцев)ни келтириш мумкин. Улар 1967 йил учун маъмурий-бошқариш харажатларига 2500 сўм маблағ ажратишни талаб қилдилар. Бу талаб ўринли бўлса керак, ишлайдиган кишилар кўплиги сабабли, шунча сўмлик инвентарлар сотиб олиш лозимдир-да, деб ўйларсиз. Лекин, аслида бундай эмас. Бор-йўғи 17 киши ишлайдиган коллектив учун шунча сўмлик инвентар олинишига сабаб нима? Ҳамма гап, уларнинг давлат мулки, маблағи муқаддас эканлигини тушунмаслигида. Бўлмаса бор-йўғи тўрт хонага 15 та ёзув столи, 100 та стул, 10 та вентилятор (ҳар хонага сал кам 3 тадан!) керак деб ёзишармиди. Ҳар бири 38 сўмдан турадиган арифмометрдан 6 та, 250 сўмлик темир шкаф, 120 сўмлик темир сандиқнинг кимга кераги бор эди? 2—3 та деразага улар 150 сўмлик парда тутишни орзу қилишибди.

Экономистлар биргина шу комбинатга неча сўмлик инвентар олишнинг планини хомчўт қилиб чиқишди: бор-йўғи 764 сўм улар учун етарли экан!

Давлат маблағларига бундай муносабатда бўлишни қандай изоҳлаш мумкин? Ахир давлатнинг ҳар бир сўми, тийинини ўз ўрнида, исроф қилмай сарфлашни бу ташкилотларнинг раҳбарлари тушунишмасмикин? Ёки улар давлат ҳисобига кўрсатадиган ҳотамтойликни ўзларига шараф деб билишармикин?

Йўқ, бунақаси кетмайди. Давлатнинг моддий ресурслари, пул маблағларидан ҳар бир ташкилот, унинг раҳбарлари оқилона фойдаланиши, бу соҳада йўл қўйиладиган камчиликларга муросасиз бўлишлари керак. Замон талаби, халқ талаби ана шундай!

С. ЁҚУБОВ.
«Тошкент оқшоми»нинг махсус мухбири.

Шаҳримизнинг Высоковольт массиви кун сайин обод бўлиб бормоқда. Бу ерда шаҳар ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўлими катта кўламда ободонлаштириш ишларини олиб бормоқда.

Суратда: шаҳар ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўлимининг ўртоқ Ш. Микулев бош бўлган бригада ишчилари янги микрорайонда дарахт кўчатларини ўтқазмоқдалар. М. Нуриддинов фотоси.

ЧЎЛДА ТОКЗОР

Ашхобод районидаги «Туркманистон ССР 40 йиллиги» колхози Гяур водийсининг қўриқ ерларида токзорлар барпо қилишга киришди. Токзор Қорақум каналининг учинчи навбатидан сув олади. Бу йил Ашхобод районининг хўжаликлари дастлабки 100 гектар қўриқ ерни токзорларга айлантирадилар.

1970 йилгача Копетдоғ этакларидаги қўриқ ерларда 200 гектар бодомзор ва юзлаб гектар токзор вужудга келтириш қарор қилинди.

•ФАН ОЛАМИДА

АТЛАНТИДА СИРЛАРИ

Еримизнинг қадимда маданият ривожланган жойларидан бири бўлган Атлантида ҳақидаги афсона фаннинг ҳозирча ҳал қилинмаган проблемалари ўртасида катта ўрин эгаллайди.

Эрамиздан тўрт юз йил аввал Платон ўзининг иккита диологи — «Тимей» ва «Критий» да Геракл устунлари (Гибралтар) яқинидаги оролда даҳшатли давлат жойлашганлиги ҳақида катта бобосининг бобоси донишманд Солондан, Солон эса ўз навбатида мисрликлардан эшитганлиги ҳақида ҳикоя қилган эди. Атлантида деб аталган бу орол жуда катта бўлган. Атлантиданинг шоҳи афиналикларни бўйсундирмоқчи бўлади. Атлантлар билан бўлган жангда греклар ғолиб чиқишади, атлантлар ўз ерига ҳайдалади, бундан кўп ўтмай эса Атлантида ороли бутунлай иморатлар, саройлар, аҳолиси билан денгизга чўкади. Бу воқеа эрамиздан 9 — 10 минг йил олдин содир бўлган.

Атлантида қаерда жойлашганлиги ҳақида кўплаб гипотезалар айтилган эди. Бу гипотезаларнинг баъзиларига кўра Атлантида Америкада, Швецияда, Кавказда жойлашган деб тахмин қилинган.

XIX ва XX асрлар ўртасида Европадан Америкага кабель ётқизилаётганида Атлантика океанининг ўрта зонасида сув ости тоғ тизмаси аниқланган эди. Бу тизма ёнида ҳозир ўчган вулқонлар — Вознесения, Муқаддас Елена, Трестанда-Кунья, Янмайен ва бошқа ороллар жойлашган. Кунлардан бирида кабель узилди. Океан тубидан узилган кабель билан бирга бир парча тоғ жинсини ҳам тортиб олишди. 1913 йилда бу тоғ жинсини текширган француз олими Термье бу лаванинг қуруқликда қотган парчаси деган хулосага келди. Демак, океаннинг ҳозирги чуқур зоналари қачонлардир қуруқлик бўлган.

Ҳозирги вақтда археологик тадқиқотларда топилган турли тоғ жинсларининг ёшини аниқлаш асосида қатор хулосалар чиқариш мумкин. Маълумки, қадимги мисрликлар ва сурияликлар 11,500 йил аввал содир бўлган қандайдир бир воқеадан сўнг йил ҳисоблай бошлаганлар. Ёшни аниқлашнинг радио углеродли методи қизиқарли рақамларни келтириб чиқаришга имкон беради. Бу усул билан аниқлашича, Европада охирги муз даври 12 минг йил бурун тамом бўлган экан. Шимолий Муз океани тубидан олган тупроқни ўрганган гидрологлар Гольфстримнинг иссиқ сувлари ҳам шимолий қутб ҳавзасига 12 минг йил бурун кирганлигини аниқладилар. Музлик чекинишида Таймирнинг ботқоқлик ерига кўмилган Мамонт жасадини ўрганганларида ҳам ана шу рақамни аниқладилар. Яқинда бир гуруҳ канадалик олимлар ҳам Атлантик океан тубидан олинган тупроқда бундан ўн икки минг йил аввал йиғилган вулқон кулини аниқладилар.

Юқорида санаб ўтилган воқеалар вақтининг бир вақтга тўғри келиши профессор Н. Ф. Жиров қуйидаги гипотезани айтишига асос бўлди. Бу гипотезага биноан: Атлантида Атлантика океанининг ҳозирги Саргассово денгизи зонасида бўлган бўлиши мумкин. У Атлантик океанини тўсган Мексика қўлтиғи ва Кариб денгизи иссиқ сувларининг шимолга оқиш йўлини тўсган баҳайбат орол — материк бўлган. Иссиқ сувлар гигант Атлантида ороли қирғоқларида айланма ҳаракат қилган. 12 минг йил аввал ер қобиғининг жуда катта синишига ва одатдан ташқари куч билан вулқон отилишига олиб келган ҳалокат содир бўлган.

Ҳалокат натижасида Атлантида синиб бўлакланган ва Атлантик океанига чўккан. Ҳалокатдан сўнг Гольфстрим Европа қирғоқларига йўл олган ва экватор иссиқ сувларининг пайдо бўлиши, шимолдаги музларнинг Европа қитъасидан чекинишини тезлаштирди.

Гипотеза доимо гипотезалигича қолади. Шунинг учун эҳтимол проблемани ҳал қилишнинг бошқа вариантлари ҳам бўлиши мумкин. Балки Атлантидани Тартессида — қадимги грекларга маълум бўлган яна бир сирли мамлакат билан боғлаш керакдир? Қадимий қаҳрамон Геракль Тартессидага бориб, ўлмас жасоратларидан бирини шу ерда намоён қилган эди. Ҳозир Тартессида Испанияда, мис ишлаб чиқаришнинг йирик маркази ёнида жойлашган. Лекин шундай қадимги марказ мамлакатимиз территориясида ҳам — Европа қисмининг шимолида Цильм дарёси бўйлаб жойлашган бўлган. Бу ердан қадимги буюк сув йўлларидан бири ўтган. Уни ҳозир ҳам баъзан Улуғ сўқмоқ деб атайдилар.

Цильм мамлакати ҳақида ҳали муфассал тадқиқот йўқ. Шимолда «оқ кўзли ажойибот» ҳақида, Шимолни Новгород ушкуйниклари қарам қилгунича унда яшаган қадимги моҳир усталари ҳақида кўп афсоналар юради.

Оқ кўзли ажойиботлар қадимги атлантлар бўлмаганмикин? Мамлакатимизнинг шимоли Атлантида эмасми?

Бундай гипотезаларни ўнлаб айтиш мумкин. Бугун бизга атиги бир нарса — Атлантида афсонаси бутунлай ҳал қилишга ҳали узоқлиги тушунарли. Аммо шубҳасиз, бўлғуси тадқиқотлар бу қадимги афсонада кўп кутилмаган янгиликларни топади.

А. МАЛАХОВ,
профессор, геология-минералогия фанлари доктори.

•Пойтахт қурилишларида

ШОВВОЗЛАР

159-қурилиш трестининг 13-бошқармаси коллективи йиллик қурилиш-монтаж ишлари планини муддатидан илгари бажарди.

Қурилиш объектларида олиб борилаётган ишларнинг сифатини яхшилаш, суръатини ошириш ва бинокорлик материалларини нес-нобуд қилмай, тежаб-тергаб фойдаланишда бошқармадаги 28 коммунист авангардлик ролини ўйнаяпти. Ана шундай тадбиркор коммунист, комсомол ва илғор бунёдкорларнинг ғайрат шижоати туфайли Луначарский шоссесида бунёд этилаётган 130 квартирали турар жой биноси муддатидан анча олдин пардозловчиларга топширилди. Бу ишда коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун курашаётган Тўлқин Самиғов бошчилигидаги комплекс бригада аъзоларининг хизматлари катта бўлди.

Участка бошлиғи Ғайбулла Султонов етакчилигидаги азаматлар эса шаҳримизнинг Калинин майдонида қад кўтарган «Гулистон» ресторанини сифатли пардоздан чиқаришди. Бунда А. Раҳматов, И. Пантиков ва бошқа тажрибали бунёдкорлар раҳбарлик қилаётган комплекс бригадаларнинг 3-разрядли бетончиси Э. Каримназаров, уста дурадгор Л. Титенкин, электр пайвандчи М. Исҳоқов сингари кўплаб шунқорлари ишлаб чиқариш нормаларини мунтасил равишда 125-130 процентдан ошириб бажариб, барчага ўрнак бўлишди.

Пойтахтимизнинг «Октябрь» массивидаги 280 ўринли болалар боғчаси биносини тажрибали бинокор Соли ака Ортиқов етакчилигидаги коллектив пардозга тайёрлади.

Навоий кўчаси билан Марҳамат проезди муюлишида қад кўтараётган улкан босмахона биноси қурилишида коммунист Вакил Солихзамов бошчилигидаги комплекс бригада, Владимир Пискоха етакчилигидаги дурадгорлар ва Ефим Близняков бош-қош бўлаётган электр пайвандчилар бригадаларининг шоввозлари ҳам яхши меҳнат қилишяпти.

Босмахона биносини кўзда тутилганидан бир ярим ой олдин фойдаланишга топширишга аҳд қилган катта коллективнинг Қудратилла Алиев, Мурод Комилов, Наим Муслимов ва Ҳамид Орипов сингари моҳир ғишт терувчи, пайвандчи, сувоқчи ҳамда дурадгорлари астойдил ишлаб, кунлик нормаларини 140—150 процентга етказиб адо этишяпти.

М. ТУРОБОВ.

Тошкентдаги ирригация асбобсозлиги заводи маҳсулотларининг шуҳрати республикамиздан ташқарида ҳам кенг ёйилган. «Телерейка» типидаги телемеханик установкаларнинг ҳар бир комплекти ўрта ҳисобда 18 узаткичдан иборатдир. Бундай телемеханик «кўз»лар Қирғизистон, Туркманистон, Қозоғистоннинг суғориш шоҳобчаларига ўрнатилган. Эндиликда Грузия буюртмаси бажарилмоқда.

СУРАТДА: Автоматика ва телемеханика цехи бригада бошлиғи Сергей Богомолов «Телерейка» установкасини созламоқда.

А. Горокрик фотоси. (ЎзТАГ).

ЕР ШАРИДАН

«БИР-ИККИ» ИМПЕРИЯСИ

Бир америкалик олим АҚШ армиясини назарда тутиб «Душман генералларидан қўрққан солдат — қўрқоқ. Ўз генералларидан қўрққан солдат — тажрибали солдат» деган эди.

Америка Қўшма Штатларининг собиқ президенти Эйзенхауэрнинг ҳарқанча камчилиги бўлса-да, унинг бир ҳислати бор эди: у тажрибали солдат эди. Эҳтимол шунинг учун бўлса керак, 1961 йил январида Оқ уйдан кетар экан, ҳамманинг олдида мамлакатни яқинлашаётган ҳавф тўғрисида — Америка генераллари ҳукмронлигининг ортишидан огоҳлантирган эди.

Ана шундан буён ўтган етти йил ичида АҚШ пойтахтидаги Пентагон деб аталган беш қиррали бино эгалларининг ҳукмронлиги икки баравар ортди. Америка экспертлари ана шундай ҳисобламоқдалар. Улар «Бир-икки!» деган командани айтиш маҳоратининг икки баравар ошганлигини кўзда тутмайдилар. Улар бундан муҳимроқ нарсани — иқтисодий ҳокимият, демак сиёсий ҳокимият ортганлигини кўзда тутадилар. Сўзимиз қуруқ бўлмаслиги учун америка матбуотидан олинган бир неча маълумотни келтирамиз.

Пентагон 27,6 миллиард акра экин майдонига эга бўлиб, бу Теннесси штатининг территориясидан ҳам кўпроқдир.

Пентагоннинг йиллик бюджети ўрта ҳажмдаги бир неча мамлакатнинг биргаликда йиллик бюджетига тенг келади. Матбуотнинг эълон қилишича, 1961 йилда Пентагон ўз эҳтиёжлари учун 50,7 миллиард доллар сарфлаган. Бу йил эса 70 миллиард доллар сарфламоқда. Бу сумма барча америка корпорация (молия бирлашма)лари 1967 йилда қилган даромадининг учдан бир қисмидан ҳам кўпроқдир.

Америкада иш билан банд бўлган ўн кишидан бир киши Пентагон учун ишламоқда. АҚШдаги 5300 шаҳарнинг тақдири ҳар қандай ҳолда бўлса ҳам, ана шу маҳкаманинг планига боғлиқ. Ҳарбий корхоналарнинг қурилиши ёки бошқа ерга кўчирилиши бир шаҳарда аҳолининг кўпайиб кетишига сабабчи бўлса, бошқа бир шаҳарда аҳоли кескин равишда озайиб кетади.

Америка сенатига сайлов якуни ҳам Пентагон буюртмасига боғлиқ, сенаторларнинг фикр юритиши ҳам Пентагон буюртмасига боғлиқ.

АҚШ ташқи сиёсатини юритишда ҳарбийларнинг таъсири ғоят зўр. Сенатор-демократ Юджин Маккарти 5 октябрда сенатда мана бундай деб арз қилди:

«Биз Америка ташқи сиёсати устидан ҳарбий-саноат ҳукмронлигининг назоратини озгина бўлса-да чеклаш учун ҳаракат қилмоқдамиз».

«Пентагон» деб аталган ҳокимият империяси ҳаддан ташқари ҳажмда ўсиб кетди. «Бир-икки!» командаси солдатларигагина эмас, балки дипломатларга ҳам, секретарларга ҳам, студентларга ҳам, профессорларга ҳам берилмоқда. Генераллар эгалик қилаётган мамлакатнинг тақдири учун америкаликлар қўрқишга ҳақлидирлар.

Генрих БОРОВИК,
АПН мухбири.

МАЛАЙЗИЯ. КАУЛА-ЛУМПУРАНИНГ КЎПГИНА КЎЧАЛАРИ БОЗОРДАН ИБОРАТ. БУ ЕРДА ЭРТА ТОНГДАН ЯРИМ КЕЧАГАЧА САВДО БЎЛАДИ.

В. САКОВИЧ фотоси,
(ТАСС).

Швед газетаси «Афтон бладет» ўзининг Нью-Йорк мухбирининг репортажини босиб чиқарган. Бу репортажда АҚШда «бошқача фикрдагилар» га қарши оммавий жазо чоралари кўришга тайёргарлик тўғрисида ҳикоя қилинади. «Новости» матбуот агентлиги газетхонлар диққатига ана шу мақоланинг қисқартирилган таржимасини ҳавола қилади.

«АФТОН БЛАДЕТ» «ЭРКИН ДУНЁ» ТЎҒРИСИДА

Қўшма Штатларда ўн иккита ғоят катта лагерь ҳукм қилинганларни қабул қилишга тайёр турибди.

Ҳукмдорлар бу лагерларга урушга қарши намойишчилар, радикал студентлик ҳаракатининг бошлиқлари ҳамда негр «исёнкорлари» дан 26.500 кишини қамаб қўйиш учун тайёрлаб қўйган. Кейинги йилларда консерватор-конгрессменлар 24 ҳолатда шошилинч равишда лагерлардан «фойдаланиш»ни талаб қилганлар. Шу билан бир қаторда федерал қидириш бюроси (ФБР) қамоққа олишга тегишли бўлганларнинг рўйхатини тузиб қўйган. Бу рўйхатга биноан миллионга яқин киши қамоққа олиниши керак.

Буларнинг ҳаммаси мамлакат тарихида урушга қарши энг қудратли намойишлар ва ўтган йили Америка бўлажак гражданлар уруши ҳавфи остида қолган пайтда маълум бўлиб қолди.

Чарльз Р. Аллен ўзининг Нью-Йоркда босилиб чиққан брошюрасида ана шу Америка концентрацион лагерлари тўғрисидаги маълумотларни хабар қилган. У ана шу лагерлар қаерда жойлашганлигини айтган, уларнинг фотосуратларини босиб чиқарган ва у ерга қамалганларнинг сонини айтган.

Маҳаллий газеталардан олинган маълумотларга асосланиб, Аллен «потенциал жосуслар ва саботажчилар» категориясига қўшилганларни қамаш учун мўлжалланган уч лагерь тўғрисида гапиради. Уларнинг бири 8 минг маҳбусга мўлжалланган бўлиб, Пенсильвания штатида, Алленвудда жойлашгандир. Ҳозир бу ерга 260 киши сургун қилинган. Яна бири Оклахома штатида, Эль Ринода жойлашган бўлиб, 1500 маҳбусга мўлжалланган, ҳозир бу ерга 954 киши қамалган. Учинчиси эса Аризона штатидаги Флоусенсда. Бу 3500 кишига мўлжалланган лагерда ҳозир 380 киши қамоқда ётибди.

Аризона ва Калифорния штатларида жойлашган иккита резервдаги лагерлар ҳам тайёр турибди. Калифорния лагери 10 минг кишига мўлжалланган. Бошқа жойлардаги лагерларнинг қурилиши ҳам тугай деб қолди.

Бирор кишини қамаб қўйиш учун АҚШ ҳукмронлари 1950 йилда қабул қилинган Маккарэн қонунини қўллаши мумкин. Бу қонун полиция кимники «потенциал саботажчи ва жосус» деб ҳисоблагиси келса, уни ҳар қандай ҳуқуқий нормаларга риоя қилмасдан қамоққа олиш имкониятини беради. Булар қаторига АҚШда «коммунист» деб аталганлар ҳам киради.

Карл — Гуннар БЭК.
(АПН).

КЕЧАГИ ХАТЛАР

РАҲМАТ

10-троллейбусда манзилимгача бордим. Кейин ҳамёнимни қарасам комсомол билетим ва 58 сўм пулим йўқ. Жуда афсусландим.

Ачиниш узоққа бормади. Эртасига буюмларим тайинли жойда эканлиги ҳақида хабар етиб келди. 1-троллейбус паркига бордим. Ҳайдовчи Ш. Жўраев нарсаларимни топиб эҳтиётлаб қўйган экан. Қалби пок кишиларга ҳамиша раҳматлар айтгинг келади.

Ш. ҲАМРАЕВ.
Охунбобоев номли медицина техникуми студенти.

ЎХШАТИШИБДИ

Йўлим тушиб, «Бешқайрағоч» массивига бориб қолган эдим, қизиқ аҳволга дуч келдим. Автобус кутиб турсам, бир вақт шу ердаги одамлар «шу-шу» деб, атрофимни ўраб олишди.

— Энди қўлимиздан ҳеч қаёққа қочиб қутулолмайсиз. Қани, айтингчи, бу чанг босиб ётган дўкончалар қачон очилади?

— Қанақа дўкончалар?

— Ўзингизни гўлликка солманг.

Елкамни қисдим: дўкон қаёқдаю, мен қаёқда.

Кейин билсам одамлар мени шу ерда икки-уч ойдан буён хўжа кўрсинга қад кериб турган газета-журнал киоскаси ва китоб дўкони тегишли бўлган ташкилотнинг бошлиғи деб ўйлашган экан. Қанийди «Союзпечать» бўлимининг масъул ходимлари ҳам мен каби массивга бирров бориб қолишса.

А. ХАТАМОВ.

КЎЧАЛАР, КЎЧАЛАР...

Октябрь районидаги Чиғатой кўчаси ва унинг проездларида кўп вақтлардан бери электр чироқлари ёнмайди. Столбалардаги лампочкалар куйган ёки синган. Бу кўчадан ҳеч ким хабар олмайди. Ҳатто транспорт қатнайдиган «Тинчлик» остановкаси, Оҳакчи проезди атрофида ҳам ҳамиша кечалари қоп-қоронғи.

Октябрь район бўйича электр тармоғи ходимлари наҳотки бу аҳволдан хабардор бўлишмаса? Овозимизни эшитишиб, ниҳоят ёрдамга келишар, деган умиддамиз.

Аҳоли номидан
Ҳ. ШАРИПОВ,
милиция кичик лейтенанти.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 2 БЕТ
11 ДЕКАБРЬ, 1967 й.

•Янги шеърлар

САЙЕР

ЯНА ДЕНГИЗ...

Қирғоқда қолган кун

Денгиз,
Сени кўрмасдан бурун
Қиёсингни ахтарар эдим.
Тилга олиб кўпдан беўрин
Сени мақтаб.
Мақтанар эдим.
Денгиз,
Сени кўрмасдан аввал
Пахтазорим денгиздай эди.
Сен ҳақингда хаёлим-ку бор,
Олам эса сенсиздай эди.
Чаман юртим елда елпинса
Тебранса гар буғдойзорларим.
Утлоқларим майин силкинса
Жўшар эди ифтихорларим.
Денгиз дердим,
Ҳайқирар эдим,
Кўрар эдим денгиз мавжини,
Дарё бўлиб айқирар эдим,
Олар эдим қўшиқ авжини.
Денгиз,
Сени кўрмасдан олдин
Сени қиёс қилиб яшардим.
Кўрдим,
Кўриб ҳайратда қолдим,
Ёшимга ёш қўшдинг,
Ёшардим.
Денгиз,
Сенинг қиёсинг бекам
Ер куррасин кўзи экансан.
Денгиз,
Сенга қиёс йўқ экан,
Сен денгизнинг ўзи экансан.
Фарқ этмоққа қуруқни ҳўлдан
Кундузлари чиройдай ёндим.
Китобнику қўймайман қўлдан,
Ҳаёт сенга кўпроқ ишондим!

* * *

Тунда денгиз—ваҳима!
Сувга тушмас ҳеч ким,
Бетламас юрак.
Ҳар тўлқин сакраши бир алла
нима!
Баҳодирлик—қирғоқда турмак!
Қаро тун,
Денгизга тушмайди одам;
Балиқлар денгизда яйраб
қолармиш.
Қирғоқ бўйларига йиғилиб бу дам
Уйқу оғушида ором олармиш!

Қуёш чўмилмоқда

Қуёш чўмилмоқда
денгизда
Қуёш нур сачратиб сузади.
Сув мавжи қолади кема изида
Қуёш
кема сари қўлин чўзади.
Қўлин чўзади-ю
етолмайди аммо,
Кеманинг кетидан сузиб қолади.
Ташвишли бўзарар тепада само,
Қуёш умидини узиб қолади.
Тутқич бермайдилар
балиқчилар
Шошишар,
тўр ташлаб боришар жадал,
Улар излагани—
балиқ...
балиқчалар...
Балиқ излашади ҳар гал.
Қуёшни еб бўлмас.
Қуёшга лоқайд
Чиқишмайди қуёш овлагани.
Шундан қуёш қизарар шу пайт,
Шундан унинг оловлангани!

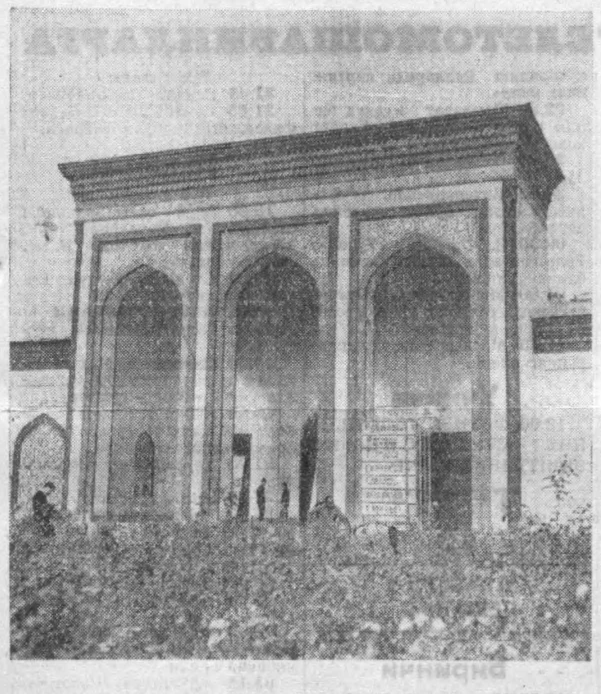

ТОМОШАБИНЛАР, СИЗЛАР УЧУН

Суратдаги бино сизга жуда таниш. Бу ерга неча марталаб келиб, Муқимий номидаги Республика музикали драма ва комедия театрининг ажойиб спектаклларини томоша қилгансиз.

Театр коллективи шу кеча-кундузда ҳам санъатсевар халқимиз учун янги-янги спектакллар туҳфа этиш учун ҳаракат қилмоқда. Яқин кунларда сиз «Қиз булоқ» номли янги спектаклни кўриш шарафига муяссар бўласиз. Асарни Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Туроб Тўла ёзган, композитор Икром Акбаров эса унга музика басталаган.

«Қиз булоқ» спектаклининг режиссёри Абдурашид Раҳимов, Қувонч Усмонов эса унга дирижёрлик қилади. Бу спектаклда театрнинг етакчи санъаткорларидан Ўзбекистон халқ артистлари Раззоқ Ҳамроев, Маҳмуджон Ғафуров, Машрафжон Юнусов, Ҳамза Умаров, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар Риҳси Шокиров, Абдуғафур Абдураҳмонов, Анвар Юсупов, талантли артистлардан Адиба Мирзаева, Марям Каримова, Гулсара Ёқубова, Наима Исҳоқова, Ҳаким Носиров ва бошқалар иштирок этишмоқда.

Театр санъаткорлари таниқли ёзувчимиз Мирзакалон Исмоилийнинг «Фарғона тонг отгунча» романи асосида яратилган музикали драмани саҳналаштириш устида ҳам иш олиб бормоқдалар. Бу драмага композитор Дадали Соатқулов музика басталаган. Бу спектаклни сиз келаси йил бошларида томоша қиласиз.

Шунингдек, кекса драматурглардан Собир Абдулла, Зиннат Фатхуллин, Шукур Саъдуллалар ҳам театр учун янги асар яратиш устида иш олиб бормоқдалар.

ҲАЙРАТИЙ

АДАБИЙ МЕРОСИМИЗДАН

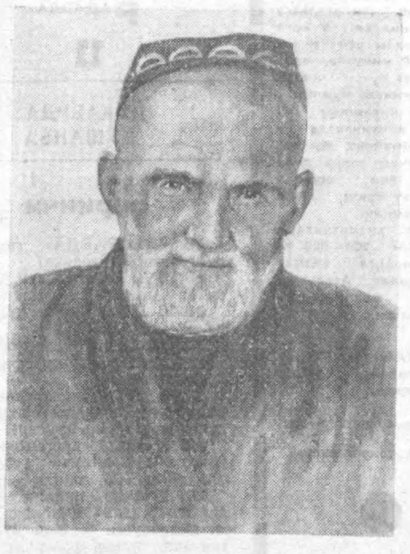

ҲЎБ ҚИЛДИ БОЛЬШЕВИКЛАР

Ёшлик давримни бир ноинсоф бойнинг хизматида ўтказдим—1909 йилдан то 1918 йилгача, яъни заводи ҳукумат қўлига ўтган вақтгача шу бойнинг хизматида эдим. Қари ота-онам, оилам: хотиним, тўрт нафар ёш болаларимнинг нафақалари менинг устимда эди. Заводда мендан бошқа ўттиз нафар тожиклардан ишчилар бор эди. Хўжайин ҳеч бир кишининг маошини ўз вақтида бермади, журъат қилиб бир киши айтолмас эди. Эски қоида бўйича бўладиган ҳайит яқинлашди, ёш болаларим уст-бош олиб беринг, деб хижолат қилдилар, бир ҳафтагача хўжайинга арз қилдим, «эртага-эртага» деб, бермай Қўқонга кетиб қолди. Мана шу тўғрида буни ёзган эдим:

Лаънат жаҳонда, э ёр, ҳар кимса бўлса
бекор,
Бир касба мойил ўлмай, қулликка этса
иқрор.
Зеро хато демишлар, эй яхши
ҳамчишинлар,
Маҳлуққа хизмат этмоқ беҳуда балки
мурдор.
Қилсанг фидоси жонинг ҳам жумла
ҳонимонинг,
Рози қилолмагайсан, айтур «пулимга бу
кор».
Пулдан айирса эрди, ғурбатни кўрса эрди,
Сўнгра на дер эдилар, саркаш бу қавми
шаддор.
Хўб қилди большевиклар, ёпди жафо
эшигин.
Бир қанча муттаҳамлар бойликка этти
инкор.
Инсоф кетган эрди, қассобу чойфурушдан,
Бирни сотарди ўнга баззоз бирла аттор.
Деҳқон кетурса ғалла нисфини олғай
эрди,
Таксига боқмас эрди, золим жамии саркор.
Бирмунча муттаҳамлар, хулқи бузуқ
кишилар,
Қилган иши ўғирлик, қўймиш отини
аҳрор.
Қайси бирин дегайман, ўлса на ғам
егайман,
Даллол ланг эшакни минг парча қилса
таррор.
1925 йил.

● ●

КЕЛДИМ

**Туғилган масканим деб, Шаҳрихонни кўргани
келдим.
Қадрдон дўстларимнинг суҳбатида юргани
келдим.
Саломат бормисиз, эй яхшилар, ушбу диёр
ичра!
Нечук сизлар букун, аҳволингизни сўргани
келдим.
Ўзим Тошкентда бўлсам, доимо кўнглим эрур
бунда,
Шунинг-чун ишчи деҳқон бирла мажлис қургани
келдим.
Қадрдон дўстларимдан барчаси борми саломат
деб,
Кўзим бирлан кўриб, аҳволларини билгани
келдим.
Соқолу соч оқарди, элчи саксондан хабар
берди,
Кўнгил ҳою ҳавасдан ўтди деб, кўндиргани
келдим.
Қарилик етди, куч кетди, кўнгилда битта завқ
қолди,
Насиб бўлгайми қайтиб бир келиш, билдиргани
келдим.
Агар ўтсам жаҳондан, эсларингга тушса ёд
айланг,
Бу сўзим, Ҳайратий, сизларга хўп қондиргани
келдим.**
1954 й. Шаҳрихон.

РЕВКОМДАН ЧИҚҚАН ШОИР

Ҳошимжон Солиҳ ўғли Ҳайратий (1875-1962) революциясигача бўлган ижоди билан Муқимий асос солган демократик адабиётга мансуб шоирлардан эди.

Ҳайратий революциягача босилиб турган «Туркистон вилоятининг газети», «Садоий Фарғона», «Ислоҳ», «Изоҳ», «Шўро» (Қозон) каби газета ва журналларга энг кўп иштирок этган шоирлардандир.

Ҳошимжон Солиҳ ўғли Ҳайратий 1875 йилда Шаҳрихонда туғилди. Унинг отаси аравасоз уста эди.

Ҳайратий ёшликдан адабиётга қизиқди, у йигитлик чоғларида Муқимий, Фурқат, Завқий, Мирзо, Насриддин (Нусрат) каби Қўқон шоирлари анжуманига иштирок этади.

Шоир Ҳайратийнинг ёшлик йигитлик чоғлари Шаҳрихонда ўтади. У гражданлар уруши йилларида қўлига қурол олиб, босмачиларга қарши курашларда иштирок этади. У 1918-1922 йиллар орасида Шаҳрихон ревкомининг муовини, 1922-25 йилларда ревком раиси бўлиб ишлаган.

Ҳайратий ўзбек совет зиёлиларининг биринчи қалдирғочларидан бўлиб, Фарғона водийсида босмачилар шайкаси тор-мор этилгач, маориф соҳасида, бир неча йиллар адлия соҳаларида ишлади. У водилда судья бўлиб турган вақтида ўзбек совет адабиётининг асосчиси Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий билан дўстлашиб, ижодий ҳамкорлик қилиб юрганини мароқ билан эслаб юрар эди.

Ҳайратий ижодининг бошланиш даврида классик шоирлар изидан бориб ажойиб ғазаллар, мухаммаслар яратди. Классик шеъриятимиз энг яхши анъаналарини давр, замон талаби асосида давом эттиришга ҳаракат қилди.

Шоир Ҳайратийнинг ҳаётлик чоғларида, унинг ризолиги билан архивдаги турли даврларда ёзган асарларидан танлаб, нашрга тайёрлаган эдим. Бу китоб 1960 йилда «Ҳайратнома» номи билан босилиб чиқди.

Ҳайратий ижодининг бошланиши даврида ёзган шеърлари ишқ-муҳаббат темасида бўлиб, уларда гўзал ёр васли, унга етишиш иштиёқи, ҳижрон аламларидан шикоят оҳанглари эшитилиб, дўстлик, меҳру-вафо, садоқат ғоялари тараннум этилади.

Ҳайратий ўзигача ўтган ўзбек классик шоирлари, айниқса, Навоий, Муқимий ғазалларига жуда кўп мухаммаслар боғлаган ва уларга назиралар қилган.

Шоир Ҳайратийнинг ғазал ва мухаммаслари содда, ўйноқи ва равон. Улар ҳозиргача ҳам Фарғона водийсидаги ҳофизлар репертуаридан тушмай куйланиб келади. Унинг «Келсанг-чи» (1904) «Ёр таклифи учун» (1908), «Маҳвашим» (1908), «Ёдимга олиб» (1909), «Ким десун» (1909), «Назокатли суманбар» (1910), «Ҳижрон шикояти» (1910), «Нигорим келинг» (1910), «Нозанин ёрим учун» (1913) ва бошқа ғазал, мухаммаслари ҳар бир хонадонда янграб туради.

Ҳайратий революция арафасида ёзган шеърларида амалдорлар, бойлар, савдогарларнинг меҳнаткашларга ўтказган зулми, пул, мол дунё қаршисида қилган очкўзлик, хасислик, бахиллик каби ярамас қилиқларини фош этади. Бунга «Боёнлар ҳақида» (1912), «Қимматчилик» (1917) каби ҳажвиялари мисол бўла олади.

«Эски бидъатлар» (1913) шеърида нодонлик-жаҳолатни қоралаб, маърифатпарварлик ғояларини илгари суради. «Ҳуррият» шеърида эса Октябрь инқилобини қувонч билан мадҳ этади.

...Зулму бедоду таарруз жумласи бўлди адам.
Лутф, эҳсонга ҳукумат бир йўли қўйди қадам.
Келди жўш урмоққа, эй ихвон, дарёйи карам,
Эски оғу ўрнига бизларга ҳам етти шакар.

Шоир Ҳайратий кўпчилик ҳажвий шеърларида айрим кишилар онгида сақланиб қолган ўтмиш сарқитлари: бюрократизм, ҳаромхўрлик, чайқовчилик, юлғичлик, жамоат ишидан бўйин товлашлаганбардорлик, хотин-қизларни камситишни қаттиқ танқид этган.

Бугун ревкомдан етишиб чиққан муҳтарам шоир Ҳайратий номи Андижонда ҳурмат билан тилга олинмоқда.

Ҳошимжон РАЗЗОҚОВ,
филология фанлари кандидати.

Ота юртим

**Фарғонага ярашган,
Гулхона Андижоним,
Тоғу адиру тоши,
Дурдона Андижоним.
Ҳар бир қадамда бир
кон,
Олимлар этди бунёд,
Гавҳар каби намоён,
Жонона Андижоним.
Минг йилдан ортиқ
эрмиш,
Ушбу шаҳар биноси,
Кўп аҳли фан етишган,
Фарзона Андижоним.
Меҳнатга халқи рағиб,
Ҳосил олишга толиб,
Доим шу йўлда ғолиб,
Хандона Андижоним.
Ҳозир совет замони,
Илму ҳунар макони,
Меҳнатнинг паҳлавони,
Мардона Андижоним.
Анжир, узум, анорзор,
Йўллар тамоми гулзор,
Кўрсанг мисоли
дилдор,
Жонона Андижоним
Халқимда пахта завқи,
Ортиқча пилла шавқи,
Чорвани ўстиришда,
Мардона Андижоним.
Ўсмоқдадир саноат,
Ҳар кун бўлур зиёфат,
Шаҳр ўзгариб қиёфат,
Зархона Андижоним.
Ердан унар оқ олтин,
Колхозчи шоду
мамнун,
Бир ота бирла халқи
Бир она Андижоним.
Ҳайрат билур таманно,
Иш бўлса яхши барпо,
Битмас-туганмас
бойлик,
Зархона Андижоним.**
26-1-58 й.

ТАРЖИМА

(САЪДИЙДАН)

**Бир йигит йўл узра кўрди пирни[1],
Энгашиб, истаб кетарди ерни.
Айди бечора йўқотмиш нарсасин,
Бир сўрай-чи, на бўлур деб қиссасин,
Айди: — Э бобо, йўқотганинг надур!
Мен берай сенга топиб ҳозир, гапур.
Айди: — Ўғлим, сан тополмайсан уни,
Бил, йўқотганим эрур—ёшлик куни.**

[1] Пир — кекса.

1934 йил.

Ўйнасин

**Сабза бўлди боғлар, нозик адолар ўйнасин,
Кўксидан ҳам кўнгли оқ ҳожатраволар ўйнасин.
Қилса гар ширин наво лаъли лабидан дур сочиб,
Айлайин овозга жонлар фидолар ўйнасин.
Зулфининг занжирига вобастадир ёшу қари,
Лабларининг шарбати жонга даволар ўйнасин.
Юздаги холини ҳар ким кўрса айлар жон нисор,
Тишлари дури Адандек бебаҳолар ўйнасин.
Юзлари нақш олмадек, зулфи эрур мушки
Хўтан,
Саҳналарда, Ҳайрато, кўнгил кушолар ўйнасин.**

КЎЗЛАРИМГА ТЎТИЁ КЕЛСУН

Ғубори мақдамидур кўзларимга тўтиё келсун,
Қилиб кулбамни равшан ҳуснидан ул пурзиё келсун.
Топиб пинҳони йўл, агёр хосиддан жудо, келсун,
Бўлиб булбул каби вақти саҳар айлаб наво, келсун,
Назокат осмонин авжида бир моҳи тобондур.
Менингдек кеча ошиқ оташи ишқида сўзондур.
Рақиблар ҳар кеча ул нозанин васлига меҳмондур.
Узоқдин бир кўрай деб, доимо кўнглимда армондур.
Қилурман кеча-кундуз йиғлабон бу илтижо, келсун,
Шароби шавқ ила Ҳайём эрурман, ақлу ҳушим йўқ,
Қозарман бестун тирноқ ила Фарҳоддин ортуқ.
Нигорим кўйида Мажнун каби бўйним эрур боғлуқ,
Муҳаббатли кишилар бирла қилғум доим ўртоғлиқ,
Бўлиб Лайли сифат ул нозанин Ширинлиқо келсун.
Мен ўлган сўнг нигорим устихонимдан қалам қилсун,
Ёзиб роҳи дилимни, хоким устига рақам қилсун,
Вужудим куйдириб кул айлабон кўздан адам қилсун,
Ёшим олтмишга етди, Ҳайрато, бир йўл карам қилсун.
Ётибман термулиб йўлида ул ҳожатраво келсун.
1945 йил, Шаҳрихон.

ТАРОНА

**Ёримнинг қаро кўзлари мастонага ўхшар,
Гар очса лабин, тишлари дурдонага ўхшар,
Кўрсатса қаро тунда очиб шаъми жамолин,
Ошиқлари атрофида парвонага ўхшар.
Оқ юзга қаро зулфини гар қилса паришон,
Фирдавси эрам боғида гулхонага ўхшар.
Мужгони синон офати жон ғабғаби симин,
Дур ҳуққасидек оғзи чу паймонага ўхшар.
Лаълидан агар ком олиш бўлса муяссар
Ишқ элига давлати шохонага ўхшар.
Фарҳод ила Мажнун иши бир сафсата янглиғ,
Ишқим негизи олдида афсонага ўхшар.
Жонон йўлида Ҳайратий дил хаста бўлиб зор,
Ким кўрса уни, дерки, бу девонага ўхшар.**
1926 йил.

НАСИҲАТ

**Доимо инсон ҳаёти илм ила равшан эрур,
Илм-урфон бор ерда ҳеч адоват бўлмағай.
Боқмагил одам юзига, сўзлаган нутқига боқ,
Баъзи ҳушсурат кишиларда фаросат бўлмағай.
Бу театр саҳнаси — дунёнинг мактабхонаси,
Оқил одамларга бундан ўзга ибрат бўлмағай:
Илм ўқиб, меҳнат қилишлик ҳаммадан аъло эрур,
Иккиси бўлган ўринда ҳеч қабоҳат бўлмағай.
Бизнинг давлат бўлди тенгсиз илм-фанда Ҳайрато,
Энди мундан сўнг бу ерда бир адоват бўлмағай,**
1922 йил.

•Халқ созандалари

ДИЛ ОШНОСИ ДУТОРИМ

Суратда: севимли созанда Зокиржон Обидов.

Зокиржон Обидов. Бу номни ҳамма билади, ширин бир туйғу билан тилга олади.

Келинг, шу эл оғзига тушган муғаннийнинг умр йўлига бир назар ташлайлик.

Зокиржон эллик бирга кирди. У ҳаваскорлар тўгарагига қатнагандан бери музика оламида.

Зокиржон еттинчи синфни битириб, музика мактабида таълим олади. 1934 йили эса Ҳамза номли театрнинг халқ чолғу ансамблига шогирдликка киради. У энди музика қанотида дадил парвоз қила бошлайди. Саҳнадаги персонажлар характери, воқеаларнинг ечими унинг найда чалган музикасига уйғунлашиб кета бошлайди. Юзлаб томошабинлар дили хушнуд бўлиб қайтганини кўрган ёш найчи кишиларнинг дилига бир чимдим бўлса ҳам ҳузур берганидан ниҳоятда мамнун бўларди.

Ана шундан бери қанча йиллар ва йўллар ўтди. Бу йиллар ва йўллар Зокиржон Обидовнинг истеъдодини чархлади, номини элга ёйди.

Зокиржон ҳам кўплар қатори шинель кийиб, фашистнинг уясига ўт қўйиб келганлардан. Унинг сози жанг йўлларида ҳам ҳамроҳ бўлди, жангчилар дилини хушнуд этиб, ғалабага руҳлантирди. У она тупроғи Тошкентга ғалаба олиб қайтгач, яна санъат даргоҳига қайтди. Эстрада театрида найчи бўлиб хизмат қила бошлади. Гастролларда юриб, турли халқларнинг куйларини чалишни ўрганди, созандалик маҳоратини такомиллаштирди.

Зокиржоннинг бугун ўз шогирдлари бор. У «8 Март» фабрикасининг дуторчи қизлар ансамблига бир неча йил бошчилик қилди. Яхши созандалар етиштирди.

З. Обидов бир неча йилдан бери Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Радио эшиттириш ва телевидение давлат комитетида композитор Дони Зокиров бошчилик қилаётган халқ чолғу оркестрида дуторчи бўлиб хизмат қилмоқда.

Созанда дуторда якка ўзи ва танбурчи Турғун Алиматов билан чалган йигирмадан ортиқ халқ ва ҳозирги замон композиторларининг нафис куйлари Ўзбекистон радиосининг олтин фонди ҳисобида туради.

...У чалган «Тўрғай», «Гилос», «Дутор муножоти», «Дилхирож», «Фарғона тановари» куйларини ким эшитиб ҳузур қилмайди дейсиз?!

Зокиржон санъатининг такомил топишида республикамизнинг машҳур композитор ва созандаларининг улуши беҳисоб. У Юнус Ражабий, Дони Зокиров, Ҳайри Изомов, Саиджон Калонов, Набижон Ҳасановларни мўътабар устоз деб билади.

Ҳ. МУҲАММАДАЛИЕВ.

АРМОН

**Йиллар ўтаверар бир-бирин қувлаб
Ҳар доим умрингга умр қўшади.
Ёшим улғаяди, улғайган сайин
Қалбимда қайноқ бир армон жўшади.**

**Шу армон билан мен савол бераман:
Умримдан элу юрт фойда олдими?
Ўтмиш дафтаримдан бирор саҳифа
Авлодларга мерос бўлиб қолдими?**

**Мен қанча тонгларни бедор кутаман
Қалбимда бир армон яшайди мудом.
Армон бўлмаганда инсонда бугун
Космосга учмаган бўларди одам.**

Абдулла МАЪДИЕВ,
Оққўрғон.

ЧЕТ ЭЛ ЮМОРИ

«Экспресс» деган кирхона деразасида «24 соатда ювиб берилади» деган рангли эълон осиб қўйилган экан. Мижозлардан бири кирхонага кириб костюмини берибди. Қабул қилувчи аёл шундай дебди:

— Шанбага тайёр бўлади.

— Нега энди шанбага? Бугун чоршанба бўлса, ахир 24 соат да ювиб берсанглар!..

— Биродари азиз, биз кунига 8 соатдан ишлаймиз. Бугун 8 соат, пайшанба куни 8 соат, жумада 8 соат — ҳаммаси бўлиб 24 соат. Шанба куни эрталаб костюмингиз тайёр бўлади.

АДАБИЁТ ва санъат

Спорт

◎ ВОЛЕЙБОЛ.

Олтин ва кумуш

Улан-Батор шаҳрида социалистик мамлакатларнинг «Динамо» спорт жамияти волейболчилари спартакиадаси бўлиб ўтди. Совет Иттифоқи динамочиларининг эрлар командаси бу мусобақада олтин медални қўлга киритди.

Аёллар терма командаси эса кумуш медаллар билан тақдирланди.

◎ ЭРКИН КУРАШ

Шахсий биринчилик

«Динамо» кўнгилли спорт жамиятининг спорт залида Тошкент область касаба союз биринчилиги учун эркин кураш мусобақалари ўтказилди. Очиқ биринчиликда республикамиздаги барча кўнгилли спорт жамиятларидан вакиллар иштирок этди.

Гиламдаги кескин олишувлардан сўнг К. Асрорқулов («Меҳнат резервлари», Тошкент), С. Мамонтов («Меҳнат», Олмалиқ), В. Коршунов («Динамо», Тошкент). Э. Камаев («Меҳнат резервлари», Тошкент), В. Черепанов, Е. Тюрин («Меҳнат», Чирчиқ), Ю. Мельников («Меҳнат», Олмалиқ), Л. Пекар («Динамо», Тошкент)лар ўз вазн категориялари бўйича мусобақа ғолиби бўлдилар.

Вильнюсдаги Людас Гира кўчасида қизиқ вивеска пайдо бўлди. Бу ерда металл ямоқчи кишиларни пойафзалларни зудлик билан ремонт қилдириш учун ательега таклиф қилади. У ерга кирган одам оёқ кийимини 10 минутча вақт ичида бус-бутун қилиб кийиб чиқиши мумкин.

Кийим битишини кутаётган вақтингизда асло зерикмайсиз. Бу ердаги шинам залда янги газета ёки журнал ўқиш, хат ёзиш, кофе ичиш мумкин.

Ателье хизматчилари ҳар куни 700—800 га яқин кишига хизмат кўрсатадилар. Ательеда меҳнат механизациялаштирилган.

СУРАТДА: пойафзал цехга конвейер орқали юборилмоқда.

М. Баранаускас фотоси.

ТАСС фотохроникаси.

Л. ШАПОШНИКОВА,

тарих фанлари кандидати.

БОНДО ОДАМЛАРИ

...Кунлар кетидан кунлар, йиллар кетидан йиллар, асрлар кетидан асрлар ўтаверади. Инсон туғилади, яшайди ва ўлади. У ўлгандан кейин қаёққа боради? Бондонинг бутун аждодлари қаёққа ғойиб бўлган? Тоғ ва чангалзорларни улар ҳам кўрганлар. Қуёш ва ой уларга ҳам нур сочган. Ўрмоннинг сирли шивирлашларини, шамолнинг ғувиллашини улар ҳам эшитганлар. Буларнинг ҳаммаси қаёқдан пайдо бўлган? — деб ўйлашарди улар. Шу гўзал заминни ким яратган? Инсонга ким ҳаёт бахш этган? Ўлимдан сўнг уларни зулмат оламига ким олиб кетади?

Аждодлар буларнинг ҳаммасини ўзларича изоҳлаганлар. Лекин ҳозирги бондолар аждодларининг изоҳлари билан қониқмайдилар. Улар ўзларича афсона тўқиганлар. Оламни улар ота-боболарига нисбатан бошқачароқ тасаввур қиладилар. Шу сабабли кўпгина чалкашликлар пайдо бўлган. Бондолар бу чалкашликларга эътибор бермайдилар.

Дунёни худо яратган. Худо Махапрабху жуда меҳнатсевар. У ерни, қуёш ва ойни, юлдузларни, одамларни яратган, шу билан бирга ўзи ҳам зерикиб қолмаслик учун ўнлаб худоларни яратган.

Бондоларнинг қадимий ота-боболари эса дунёни маъбуда Патхконда яратган дейишарди. Бу тасаввурлар бир-бирига ёпишмайди. Патхконда қабиланинг асосий худоси, она ер эди. Ҳозир ҳам баъзи бондолар Патхконда энг катта худо, деб ҳисоблашади. Махапрабху эса, уруғда оталар асосий роль ўйнайбошлагач пайдо бўлган. Қуёш худо эркак киши, ота, у Патхкондани тахтдан йиқитган. Лекин қабилада Махапрабху билан Патхконда бир худонинг икки номи деб ҳисобловчилар ҳам бор. Аммо ер ва қуёш бир нарса бўла оладими? Махапрабхунинг мавжудлигининг ўзи гумон. Бўлмаса қуёш ҳам аёл бўлиши мумкинми!

Бир куни мен бондодан:

— Ойнинг қариндошлари борми? — деб сўрадим.

— Бор, — деди у ишонч билан.

— Кимлари бор?

— Опаси бор, эри бор.

— Опаси ким?

— Қуёш.

— Эри-чи?

— Қуёш.

— Тўхта, тўхта! Бу қанақаси бўлди? Опаси ҳам, эри ҳам бир киши бўла оладими? Қуёшнинг ўзи эркакми, аёлми?

— Аввал аёл бўлган, кейин эркакка айланган.

— Аксинча эмасми?

— Йўқ, — деди у қатъий, — аксинча эмас. Буларнинг қайси бири равшанлигини аниқлаб бўлмаганлиги учун шартли равишда Махапрабхуни улуғ худо деб ҳисоблайлик.

Меҳнатсевар Махапрабху олдин одамларни, сўнг худоларни яратибди. Лекин бандалар худоларни ҳурмат қилишмабди. Улар ўз ишлари билан банд эканлар. Улар экин экишар овқатланишар, севар, севилар, ўйин-кулги қилар эканлар. Худоларга қурбонлик қилишга, уларни боқишга вақтлари етишмас экан. Уйсиз-жойсиз худолар чангзорларда сарсон бўлишибди, мевалар, гуллар ва сув билан кун кўришибди. Бундай тирикчиликдан озиб, суяк бўлиб қолишибди. Одамлар эса кундан-кунга семираверибди. Агар Махапрабху аралашмаганда, ҳозир ҳам ўшандай бўларкан. Махапрабху худоларни ўз ҳузурига чақирибди. Уларнинг озғин, оч эканлигини кўриб, худоларни сут ва қанд билан боқибди. Худолар тез орада ўзларига келиб қолишибди.

— Энди одамларнинг олдига боринглар, улар билан бирга яшанглар, — деб буюрибди Махапрабху.

— Лекин биз яна сарсон-саргардон бўлишни, ночорликда яшашни истамаймиз, — деб ялинишибди худолар.

— Боринглар, боринглар! — деб бақирибди уларга улуғ худо. — Бандалар орасида менинг бир танишим бор. Унинг исми Сети Сиса. Унга сизларни мен юборганимни айтинглар. У ҳаммангизни жойлаштиради.

Худолар Сисаникига йўл олишибди. Уларнинг бу келиши бондода қотиллик рўй берганда миршабларнинг келишига ўхшаркан. Сиса ҳақиқатан ҳам худоларга ғамхўрлик қилибди. У худоларнинг ҳар бирига исм қўйибди. Кимнинг қаерда: баъзиларнинг жилғада, баъзиларнинг тоғларда, баъзиларнинг далада яшашини тайинлабди. Бондога эса уларни гўшт ва ғалла билан таъминлашни буюрибди. Бондонинг бунчалик ночорликда яшашининг асосий сабаби ҳам шунда экан.

Лекин буларнинг ҳаммаси жуда қадим замонда бўлган, энди худолар қишлоққа келишмайди ҳам. Уларнинг афти-ангори қандайлиги кишиларнинг ёдидан ҳам чиқиб кетган эмиш. Бир куни қабила оқсоқоли Будамудулидан:

— Худоларнинг ҳаёти ҳақида билмайсанми? — деб сўрадим.

— Уларнинг ҳаёти ҳақида нима ҳам дея олардим. — Уларни кўрмаганман. Улар яшириниб олишган ва кишиларга кўринишни истамайдилар. Уларни боболаримиз кўришган. Мен кўрмаганман. Шунинг учун уларнинг ҳозир қандай яшаётганини билмайман. — деб жавоб қилди.

Бундай рационал жавоб менга маъқул бўлди. Чиндан ҳам бўлмаган, ҳозир ҳам йўқ нарсалар ҳақида нима дейиш мумкин? Лекин коҳинлар масаланинг бу тарзда қўйилишига қўшила олмайдилар. Худони ҳеч ким кўрмагани учун ҳамма худо йўқ деган қарорга келса, коҳинларнинг аҳволи нима бўлади? Шунинг учун улар худоларни тошлар билан алмаштиришди.

Бондода табиат яратган олам жуда гўзал. Лекин қадимги ремо қабиласи одамлари яратган олам ғалати ва ўзига хосдир...

БОНСО ОНТАЛ, БОНСО КИЛЛО

Қуёшнинг сўнгги қизғиш нурлари тоғ чўққиларига қўнди-ю, бир дақиқадан сўнг сўнди. Тун пардаси бир зумда водий ва қишлоқни қоплади. Қопқора ўрмон қишлоққа яқинлашгандек бўлди. Яқин орадаги далада мугиз чалишди. Мугизнинг ғамгин овози буталар оша юлдузли осмонга парвоз қилди. Қишлоқда тутун ҳиди анқиди. Деворлари орасидан ўт шуъласи кўриниб турибди. Бондолар даладан қайтиб келиб, катта манго дарахти остидаги супада ўтиришибди. Биз Будамудули билан гаплашиб ўтирибмиз, бошқалар қулоқ солишяпти.

— Биз қўтос, кийик ва тўнғизларни овлаймиз, — деди Будамудули. — Каламуш ва илонларни ҳам овлаймиз, фақат кобрага тегмаймиз.

— Нима учун? — қизиқиб сўрайман мен.

— У қориндошимиз, уни ўлдириб бўлмайди.

— Қанақа қариндош? — ҳайрон бўлиб сўрайман мен.

— Бизнинг бонсолар кобрадан тарқалган. Мудилипаданинг ҳаммаси кобра бонсосига мансуб. Думрипада билан Порейгуда ҳам кобрага мансуб. Бошқа қишлоқлар ҳам бор. Бизнинг бонсомиз энг қадимий, шу сабабли ҳамма бонсолардан устун туради. Кимки Онтал бонсосидан бўлса, у кобранинг қариндоши.

— Яна қанақа бонсолар бор?

— Яна килло — йўлбарс бор. Бхалу — айиқ бонсоси ҳам бор. Голлари — маймун бонсоси ҳам бор. Килло, Бхалу, Голлари бонсоси одамлари йўлбарас, айиқ ва маймунга тегмайди. Бу ҳайвонлар ҳам уларга тегмайди. Агар Килло бонсосига мансуб одами йўлбарсни учратиб қолса, у «Менга тегма, килло, мен сенинг оғангман. Йўлингдан қолма. Мен ҳам сенга тегмайман», дейиши керак. Йўлбарас билан кобра қариндош. Улар бир вақтда туғилиб, бир инда яшашган. Улардан эса Килло бонсоси ва Онтал бонсоси тарқаган.

Бонсо ким ўзи? Бонсо қабиладаги уруғларнинг қадимий рамзидир. Бонсоларда қариндошлик терминлари эътибор билан ўрганилганда, бу терминлар жуда қадимий эканлиги равшан бўлди.

УРМОНДАГИ МАШЪАЛАЛАР

Кеч кирди. Мудулипада уйқуга кетмоқда. Бугун ойдин эмас, шу сабабли қоронғи ўрмон

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ОДАТЛАР

ҳар қачонгидан ҳам хавфли. Ҳайвонлар овга чиқадиган пайт. Улар ўлжаси изига тушиб, чангаллар орасидан ўтиб боради, фақат уларнинг кўзларигина тунда ёниб туради. Бирдан муқаддас ўрмон томондан олов келаётганини кўриб қолдим. У гоҳ кўзга ташланади, гоҳ ғойиб бўлиб қолади. Унинг ёнида яна биттаси, сўнг бирданига яна иккитаси пайдо бўлди. Олов тўхтовсиз кўпаяр ва Мудулипадага бостириб келарди. Ёнимда кимнингдир шарпаси пайдо бўлди. Қоронғиликка тикилиб. ўн тўрт ёшлардаги Сонья Мудулини зўрға танидим.

— Эшитяпсизми? — деди менга Сонья. — Улар келишяпти. Мен ҳам улар билан бирга бораман.

— Кимлар улар, Сонья? Қаёққа борасан? Кеч бўлиб қолдику.

— Дабаиле басури, дабаиле басури байде!» деган овозлар эшитилди.

Яна «Дабаиле басури, дабаиле басури байде!» («Биродарлар, юринглар! Биродарлар, юринглар!») сўзлари янграйди.

— Дабаиле басури байде, — деб такрорлайди Сонья.

— Айтсанг-чи, дейман унга қараб, — Бу «биродарлар» қаёққа кетишяпти, сен қаёққа бормоқчисан?

— Қўшни қишлоққа — селани-дингога кетишяпти. — Шундай деди-ю, қандай пайдо бўлган бўлса, шу тариқа шарпасиз зулмат қўйнида ғойиб бўлди.

Ўрмондан мен томонга ўнбеш-йигирма чоғли йигитлар чиқиб келишди. Уларнинг ҳар бири бир қўлида машъала, бир қўлида ўқ-ёй ушлаб олган. «Дабаиле басури байде! — деб бақиришарди улар. Уларнинг олдига бордим.

— Қаёқдан келяпсизлар.

— Ондраилдан, — деб жавоб берди бир нечаси баравар.

Ондраил қишлоғи Мудулипададан беш-олти миль нарида эканлигини биламан. Тунда чангалзордан шунча масофани босиб ўтиш осон эмас.

— Қаёққа кетяпсизлар?

— Селани-дингоға.

Ўрмон ичидан чиққан машъалалар, ўқ-ёй ушлаган йигитлар, «Юринглар, биродарлар!.. деган даъватлар билан — ҳаммаси туш каби бир зумда ғойиб бўлди. Фақат «Селани-динго» деган сеҳрли сўзларгина ҳамон қулоғим остида жаранглайди.

БУЙДОҚЛАР УЙИ

Эрталаб Будамудулидан:

— Селани-динго нима? — деб сўрадим. Оқсоқол кулиб юборди.

— Муҳаббат, деб жавоб берди у. — Кеча Ондраилдан келган йигитларни кўрганга ўхшайсан. Фақат муҳаббатгина инсонни ўрмон оша шунча йўл юришга мажбур қила олади. Шундай эмасми?

— Тўғри, шундай, лекин селани-динго нима ўзи?

Будамудули яна кулди.

— Селани-динго тунда қизлар тўпланадиган уй. Йигитлар уларнинг олдига меҳмонга кетишади. Туни билан ўша ерда бўлишади. Эрталаб ўз қишлоғига қайтиб келишади.

Кейин мен бондоларда аёллар уйи — селани-динго ва эркаклар уйи — ингерсин борлигини билиб олдим. Ингерсин — уйланмаган йигитлар тўпланадиган жой дейиш мумкин. Улар селани-дингога бориш учун ингерсинда тўпланадилар.

Селани-дингода йигит ва қизлар гулхан атрофида давра қуриб ўтиришади, баъзан қўшиқ айтишади, рақс тушишади. Қизлар ўз севгилиларини қовурилган каламуш ва салап (саго палмаси шарбатидан қилинган вино) билан меҳмон қиладилар. Агар йигит сал қўполлик қилса, қизнинг билакузуклар билан безатилган оғир қўли уни тартибга чақириб қўяди.

Бир куни Мудулипада қишлоғи четида Сукрамудули деган ўн олти яшар йигитни учратиб қолдим. Унинг пешонаси ёрилиб кетган эди. У мен билан қовоғини солиб саломлашди, лекин гаплашгиси келмасди.

— Пешонангни қаерда безаб қўйишди? — деб сўрадим ундан.

— Ҳеч қаерда, — деб тўнғиллади йигит.

— Муштлашдингми?

— Йўқ.

У яна жим қолди. Сўнг менинг қўлимга қаради-да, қизиқиб сўради:

— Сизнинг қабилангизда аёллар билакузук тақмайдими?

(Давоми бор).

(ДАВОМИ. Боши газетанинг ўтган сонларида).

Муҳокамага келинг

Эртага соат 19 да Х. Олимжон номидаги адабиётчилар уйида ёш ёзувчилар семинарининг навбатдаги машғулоти бўлади. Ёш адиблардан Саъдулла СИЁЕВ ва Неъмат Аминовларнинг ҳикоялари муҳокама қилинади.

Истасангиз, марҳамат, келинг!

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА...

РАДИО ТЎЛҚИНЛАРИДА

РАДИОДА 11 ДЕКАБРДА ДУШАНБА

Биринчи

18.00 «ПРАВДА» газетасининг обзори (ўзбекча).
18.10 Д. Кабалевский. Скрипка ва оркестр учун концерт.
18.40 **Шу куннинг қўшиқлари.**
19.20 Радио эшитувчиларнинг талабларига мувофиқ концерт (татарча).
20.00 «Механизаторларнинг меҳнат вахтаси давом этмоқда» деган эшиттириш (русча).
20.10 **«Қалб ҳароратини Ватанга бағишлаймиз»** деган музикали учинчи эшиттириш.
20.45 **«Беш йиллик — муддатидан олдин»** циклидан. **«Янги ташаббусга — кенг йўл»** деган эшиттириш (ўзбекча).
21.00 **Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.**
21.45 **Саломатлигингиз ҳақида икки оғиз сўз** (ўзбекча).
21.50 **«Мамлакатлар, воқеалар, одамлар»** (ўзбекча).
22.15 **Оқшом куйлари.**
22.40 «ЗАМОНДОШЛАРИМИЗ». М. Хайруллаев. **«Шифокор»** деган очерк (ўзбекча).
23.20 ДАМ ОЛИШ КЕЧАСИ.

Иккинчи

19.00 Ўзбек балетларидан рақслар.
19.30 «Юбилей йили поэзияси» (русча).
20.10 ЕНГИЛ КУЙЛАР.
21.00 С. Раҳмоновнинг **«Олти қизнинг отаси»** деган ҳикояси (тожикча).
21.20 **Куйлар.**
21.30 Москва. Ленинча миллионлар университети.

РАДИОДА 12 ДЕКАБРДА СЕШАНБА

Биринчи

8.25 **«Жонажон ўлкамизни куйлаймиз»** деган концерт.
9.30 Фортепьяно пьесалари.
10.10 Бутуниттифоқ радиоси халқ чолғу оркестрининг концерти.
10.30 **Классик куйлардан концерт.**
11.15 «Одамлар Советларга боради» деган эшиттириш (русча).
11.25 Равель. «Болеро» деган концерт-очерк.
12.15 **Ўзбек халқ куйлари.**
13.30 Совет композиторлари оперетталаридан парчалар.
18.00 «ПРАВДА» газетасининг обзори (ўзбекча).
18.10 Спорт эшиттириши (ўзбекча).
18.40 **Куйлардан-куйларга.**
19.20 Қорақалпоқ куйлари.
20.00 «Чорвоқнинг бугунги жамоли» деган репортаж (русча).
20.10 «Азиз жангчилар, сизлар учун» деган музикали эшиттириш (русча).
20.45 Атеистик темаларда. «Рўза ва унинг зарари» деган эшиттириш (ўзбекча).
21.00 **Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.**
21.50 **«Мамлакатлар, воқеалар, одамлар»** (ўзбекча).
22.15 **Акмал Пўлат шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар.**
22.40 **Ўзбек ҳикоялари антологияси. М. Муҳамедов. «Портрет»** (русча).
23.20 **Янги Тошкентни қураётганлар учун концерт** (ўзбекча).

Иккинчи

7.15 Қурувчилар учун концерт.
8.25 Украина санъат усталарининг концерти.
19.00 **Д. И. Фонвизин вафотининг 175 йиллигига бағишланган эшиттириш.** «НОРАСИДА» комедиясидан саҳналар (ўзбекча).
19.30 «Пушкин ва халқ куйлари». Музикали эшиттириш.
20.10 Совет экрани қўшиқлари.
21.00 **Лоҳутий туғилган куннинг 80 йиллигига бағишланган эшиттириш** (тожикча).
21.30 Москва. Ленинча миллионлар университети.

Учинчи

14.00 Совет композиторлари — рус қўшиқлари хори ва халқ чолғу оркестрига.
17.30 «Каменка осмони тагида». Музикали эшиттириш.

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАРГА

ТЕЛЕВИЗОРДА 11 ДЕКАБРДА ДУШАНБА

Биринчи

Рус тилида:
18.00 Болалар учун «Бобик ва Барбос» номли қўғирчоқ фильм.
18.25 Телевизион янгиликлар.
18.40 Совет Армияси жангчилари учун. **«Олий мукофот».**
19.00 «5-5-5 ни чақиринг». Телевизион постановка.
20.10 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:
20.15 Телевизион янгиликлар.
20.35 ХОТИН-ҚИЗЛАР, СИЗЛАР УЧУН. **«Алишер Навоий ижодида хотин-қизлар образи».**
21.10 «Ноз-неъмат бунёдкори». Сабзавоткорлар учун эшиттиришлар программаси.
21.50 **ВЧК 50 йиллиги муносабати билан.** «ҒИРРОМ УИИН». Бадиий фильм.

Иккинчи

Ўзбек тилида:
18.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Физика. **«Магнетизм».**
18.30 Ўқувчилар учун. **Ўзбек совет поэзияси».**
19.00 Студентлар учун. **Назарий механика.**

МОСКВА КЎРСАТАДИ
20.25 Эшиттиришлар программаси.
20.30 «Грузин чеканкаси».
21.00 Телевизион янгиликлар.
21.15 «Голлар, очколар, секундлар».
21.30 **Марксизм-ленинизм асослари мактаби тингловчилари учун.** КПСС тарихидан. **«Реакция ва янги революцион кўтарилиш йилларида партиянинг роли».**
22.00 Мамлакат музика билим юртлари. «Москва Давлат консерваторияси».
23.40 Телевизион янгиликлар.
24.00 Интервидение. «Революция содир бўлган жойлар бўйлаб».
00.30 В. Панова. **«Тўзон».** Телеспектакль премьерасининг биринчи қисми.
01.30 Москвадаги II Бутуниттифоқ телефильмлар фестивалининг кундалиги.
01.45 Москва эшиттиришларининг охири.

Учинчи

18.00 ФРУНЗЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАРИ.

ТЕЛЕВИЗОРДА 12 ДЕКАБРДА СЕШАНБА

Биринчи

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Телевизион янгиликлар.
18.15 Болалар учун. **«Актриса билан учрашув»** деган эшиттириш.
18.55 «Бурчига содиқ кишилар». Қурувчилар учун эшиттириш.
19.10 **«ЁШЛИК»** студияси кўрсатади. Спорт эшиттириши.
19.50 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:
19.55 Телевизион янгиликлар.
20.15 **Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан.** «АДАБИЙ МЕРОСИМИЗ ОЙНАИЖАҲОНДА».
20.55 **«ИСТЕЪДОД». Азиза Сандхўжаева.**

Рус тилида:
21.45 Реклама ва эълонлар.
21.55 «К У Л». Бадиий фильмнинг биринчи серияси.

Иккинчи

Рус тилида:
18.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Ўқувчилар учун. **«Маяковский ижодида В. И. Ленин образи».**
18.30 Студентлар учун. Назарий механика.

МОСКВА КЎРСАТАДИ
19.45 Эшиттиришлар программаси.
19.50 Мактабгача ёшдаги болалар ва кичик ёшдаги ўқувчилар учун. **«Моҳир қўллар».**
20.20 Ленин номидаги маданият уйи халқ чолғу асбоблари оркестрининг концерти.
21.00 Телевизион янгиликлар.
21.15 «Моҳир қўлли уста».
21.30 **Марксизм-ленинизм асослари мактаби тингловчилари учун.** Социализм сиёсий иқтисодидан машғулот.
22.00 «Сенга, ёшлик!».
23.35 Телевизион янгиликлар.
24.00 В. Панова. **«Тўзон».** Телеспектакль премьерасининг иккинчи қисми.
01.15 «Дўстлик». Совет-Чехословакия қўшма телевизион программаси.
01.45 Москвадаги II Бутуниттифоқ телефильмлар фестивалининг кундалиги.
02.00 Москва эшиттиришларининг охири.

Учинчи

17.00 ОЛМАОТА ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАРИ.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:
19.30 **«Кронштадт».** Ҳужжатли фильм.

Рус тилида:
19.50 **«Тайга қўшиғи».** Илмий-оммабоп фильм.
20.10 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. **«Келинг, жаз ҳақида суҳбатлашайлик».**
21.00 **ВЧК 50 йиллиги олдидан.** «45-КВАДРАТДА». Бадиий фильм.

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/XII да **Гавҳари шамчироғ**, 12/XII да **Гули сиёҳ**, 13/XII да **Тошболта ошиқ.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Москваликлар аренада». Совет цирки усталари. Совет Иттифоқида якка-ю-ягона электрон-механик одам — «Робот» аттракциони.** Билетлар сотилмоқда.

Кинотеатрларда

11 ДЕКАБРДА

Қисқа учрашувлар — «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун).

Яшил арава — НАВОИЙ номли (кечқурун).

Тергов давом этади — «ЧАЙКА», «ВОСТОК», «МОСКВА» (кечқурун).

Кейин тинчлик бўлади — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 8 да).

Такарацуки қизлари — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 6 ва 9.45 минутда).

12 ДЕКАБРДА

Тергов давом этади — «ЧАЙКА», «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Кейин тинчлик бўлади — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун). «КОМСОМОЛ 20 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 12, 4 ва кеч 8 да).

Фантомас (1 ва 2-серия) — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Яшил арава — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Такарацуки қизлари — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, кеч 6 ва 9-45 минутда).

«УЗДОРРЕСТОРАН» ТАЪМИНОТ БАЗАСИГА

катта бухгалтер ўринбосари, ҳисобчи ва фактурачи

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар. Болгар Огороди тупиги, 29-уй (6, 12-трамвайларнинг «Кўк бозор» бекати»).

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕБЕЛЬ ВА ЁҒОЧСОЗЛИК САНОАТИ БОШҚАРМАСИГА

саноат корхоналари бош бухгалтерлари

КЕРАК

Квартира берилади

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Глинка кўчаси, 3-уй, 26-ёки 13-хона.

...ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет — «ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» — Орган Ташкентского Горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — 83.02.49 дан 83.02.58 гача, редактор ўринбосарлари — 83.29.33; 83.29.09; масъул секретарлар — 83.27.22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 83.29.42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — 83.27.03; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — 83.29.55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — 83.29.70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — 83.27.57; ахборот бўлими — 83.65.57; эълонлар бўлими — 83.81.42.